

Aktualno

Podravje • Zaradi brezvestnežev velikonočnica biološko mrtva

⇒ Stran 2

Gospodarstvo

Podravje • Letos brez letalske protitočne obrambe?

⇒ Stran 9

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 28. marca 2023

Letnik LXXVI • št. 25 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,90 EUR

Aktualno

Podravje •

Poostren nadzor nad pobiranjem pasjih iztrebkov

⇒ Stran 2

Podravje

Komentiramo •

E-zdravapamet.kje.si

⇒ Stran 3

Politika

Haloze • Občina

Videm bo z lastnimi sredstvi začela graditi optiko

⇒ Stran 4

Najdobrotnik

Podravje • Marjan

Skok: „Vsak lahko osreči, če le hoče“

⇒ Stran 10

Črna kronika

Haloze • Migranti

izbirajo udobnejši stil potovanja

⇒ Stran 24

Šport

Rokomet • Odlično

vzdušje, odlična predstava domačih

⇒ Stran 14

Podravje • 10-dnevni rok za vladni odziv, sicer sledi glasnejši protest kmetov

»Dovolj nam je!«

Tako se je glasil uvodni protestni stavek Antona Medveda, predsednika sindikata kmetov Slovenije in kmetovalca z Dravskega polja. »Bili smo vključeni v oblikovanje kmetijske politike, vendar zelo malo upoštevani. Postali smo žrtveno jagnje okoljskih ukrepov, ki so jih pripravili aktivisti in uradniki.« Več na straneh 6 in 7.

Foto: CG

Aktualno •

Ptujska občina dolg v minulem mandatu podvojila

⇒ Stran 3

Dopustniška stihija •

Ponekod zaposlenim 20 dni odmora, drugod neomejeno

⇒ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN SI PRIDOBITE NAGRADO

Niste naročnik Štajerskega tednika, a bi to radi postali? Potem je sedaj pravi čas, saj smo za vas skupaj s trgovino ŽIVEX pripravili privlačno nagrado.

Štajerski TEDNIK
RADIOPTUJ

www.tednik.si

ŽIVEX
Vse za zunanjo ureditev

Podravje • Na Boču opaženi vijolični kosmatinci

Zaradi brezvestnih skrajnežev velikonočnica biološko mrtva

Zacvetela je velikonočnica, občutljiva in skrajno ogrožena rastlina s svilnato žametnim stebelcem in vijoličnim cvetom. Od več 1.000 cvetov sredi petdesetih let prejšnjega stoletja se jih je do danes zaradi brezvestnosti ljudi ter nepravilnega pristopa k varovanju te edinstvene cvetlice na Boču ohranilo le še nekaj deset. Zadnja leta so vlogo varuhov vijoličnih cvetov prevzeli člani Planinskega društva Poljčane, ki v sezoni cvetenja bdijo nad obiskovalci. »Ljudje še vedno nočejo razumeti, kako občutljivo je rastišče na Boču. Lomastijo sem ter tja, se za boljšo fotografijo celo uležajo med cvetove,« je zgrožen predsednik PD Poljčane Janko Kovačič.

Območje Boča je v naravovarstvenih krogih in tudi v širši slovenski javnosti zagotovo najbolj znano po nekdanjem največjem, danes pa le še najbolj znanem rastišču velikonočnice. Rastišče na Boču je bilo odkrito med obema vojnama, širše znano in posledično obiskovano pa je postalo po objavi tega odkritja v šestdesetih letih. Sledilo je opustošenje velikonočnice, saj se je populacija velikonočnice s tisoči cvetočih primerkov zmanjšala na nekaj deset cvetočih. »V celoti je bil uničen del populacije na pobojnih pod vrhom Boča, kjer so velikonočnico v glavnem izkopal, do neke mere pa sta imela negativen vpliv tudi gradnja ceste in opustitev košnje,« je navedel izredni profesor Jernej Jogan s Katedre za botaniko in fiziologijo rastlin ljubljanske Biotehniške fakultete, ki je obravnaval problematiko od-

krivanja, vzdrževanja in varovanja populacije velikonočnice na Boču.

Velikonočnica je biološko mrtva

Delno je preživelo rastišče velikonočnice na Bočki ravni, kjer pa so posamezne rastline stare desetletja in izkop že ene od njih (kar se, žal, še vedno dogaja) pomeni trajno škodo, opozarja Jogan. Številčnost velikonočnice ja namreč premajhna in z naravovarstvenega stališča je tako trud za ohranjanje te populacije nesmiseln, priznava Jogan. Sonja Škornik, biologinja z mariborske fakultete, pa je zapisala, da je populacija premajhna, da bi lahko sama preživela in je tako rekoč biološko mrtva.

Velikonočnica je na seznamu zavarovanih vrst pristala že daljnega leta 1949, na rdečem seznamu

40 let kasneje, ob tem pa velja za najbolj ogroženo rastlinsko vrsto na Slovenskem. Mnogi so se lotili raziskav, kako ohraniti velikonočnico na Boču, a uspeha ni bilo. Preživetje nasajenih velikonočnic je bilo zanemarljivo, od samoniklih pa se je v dveh desetletjih populacija zmanjšala za vsaj dve tretjini, ugotavlja Jogan.

Za velikonočnico usodna tudi opustitev košnje

Ključno vlogo pri iztrebljanju te vijolične posebnosti, ki v manjšem obsegu uspeva še pri Ponikvi, so imeli kakopak ljudje, ki so cvetove nabirali za prodajo ali za spomin, svoje pa so dodali tudi strokovnjaki. »Prav nekaj let opustitve košnje, ki jo je v devetdesetih zahtevalo naravovarstvo, je gotovo povzročilo, da je število cvetočih rastlin

Foto: Črtomir Goznik

Najbolj znano rastišče velikonočnice na Slovenskem je na Bočki ravni, ki pa je zaradi brezvestnih skrajnežev izjemno ogroženo in zapisano klavrnim usodi.

konec devetdesetih padlo pod 50 in je bila že tedaj populacija odpisana. Po iniciativi in aktivnostih Leona Senčiča z mariborske univerze, ki je s sodelavci odstranjeval druge rastline okoli vsake velikonočnice, mu je nadaljnja leta populacijo uspelo nekoliko okrepiti,« je prst krivde uperil tudi v strokovne kroge ljubljanski biolog. Jogan po izkušnjah iz drugih držav tako predlaga, da bi največ za ohranjanje populacije lahko storili z uvedbo ekstenzivne paše ovc na širšem območju Bočke ravni, vendar bi bilo treba natančno ugotoviti, kako je bilo na območju Boča s pašo v preteklosti. »Opustiti pa je treba prakso prepone košnje, prenizke košnje, košnje z nitkarico, intenzivnega grabljanja, morebitnega mulčenja,« opozarja Jogan.

Kam so poniknili evropski tisočaki?!

Ljubljanski profesor je ob tem izpostavil še evropske projekte, ki naj bi obravnavali problematiko rastišč velikonočnice. »Leta 2006 je bil zaključen 223.000 evrov vreden projekt Krajinski park Boč. Od javno dostopnih rezultatov nam je uspelo priti le do spletne strani, ki pa ne vsebuje relevantnih podatkov. Istega leta se je končal tudi projekt Centra za kartografijo favne in flore. Rezultati obeh omenjenih projektov bi bili za varovanje velikonočnice na Boču lahko pomembni, a niso javno dostopni,«

Foto: Črtomir Goznik

Mnogi strokovnjaki so poskušali s presajanjem in kaljenjem semen doseči povečanje populacije velikonočnice, a so bili pri tem neuspešni.

je ugotovil Jogan. Rezultati več desetletskih vrednih projektov so tako ostali nekje v predalih ali spletnih strežnikih, ogroženo rastišče velikonočnice pa od velesilnih projektov, glede na videno, nima nič. Ključni akter varovanja velikonočnice na Boču so bili in ostajajo prostovoljci – poljčanski planinci, ki jim velikonočnica pomeni simbol ohranjene narave Boča. Stotine prostovoljnih članov PD Poljčane je bilo že porabljenih za vzdrževanje infrastrukture na Bočki ravni, za skrb za ohranjanje rastišč, nadzor nad rastišči v času cvetenja. »Pomagajo nam tudi člani drugih društev, saj se trudimo biti prisotni v največji meri. Opozarjamo ljudi na neprimerno vedenje, dajemo informacije o naši posebnosti – velikonočnici, po dogovoru z

Zavodom RS za varstvo narave pa tudi skrbimo za rastišče,« je še dodal predsednik PD Poljčane Janko Kovačič. Ljubljanski biolog Jernej Jogan meni, da sta predanost in požrtvovalnost poljčanskih planincev občudovanja vredna. »Gotovo je prav skrb za velikonočnico na Boču eden najboljših zgledov, kaj se da z ustreznim izobraževanjem in motivacijo širše skupnosti doseči.« Žal pa ima popularizacija velikonočnice na Boču tudi drugo plat medalje, saj množičnost obiska v času cvetenja gotovo ne more biti brez vsaj nehotenih posledic tudi za naravo in samo velikonočnico. Edinstveni cvet pa privablja tudi brezvestne skrajneže, ki vsako leto skrivaj izkopljejo vsaj po nekaj rastlin, ugotavlja Jogan.

Mojca Vtič

Foto: ČG

Prva velikonočnica odkrita na Ptujju

Velikonočnica je bila na ozemlju današnje Slovenije zaradi redkosti odkrita razmeroma pozno. Konec 19. stoletja jo je odkril Julius Glowacki, a ne na Boču, temveč v Orešju pri Ptujju. Objava je v mikološkem članku ostala prezrta, je ugotovil ljubljanski biolog Jernej Jogan. Nahajališče na Boču je bilo odkrito med obema vojnama, širše znano in posledično obiskovano pa je postalo po objavi tega odkritja, torej po letu 1950.

Spodnje Podravje • Lastniki psov nedosledni pri pobiranju iztrebkov

Pasji kakci – leglo okužb

Redarji Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju (SOU SP) napovedujejo, da bodo v prvih spomladanskih dnevih poostri nadzor nad pobiranjem pasjih iztrebkov na javnih površinah.

Po besedah Roberta Brkiča, vodje medobčinskega redarstva, redarji sicer ta nadzor redno opravljajo že zdaj, in to ob rednih obhodih, še posebej v večernih in jutranjih urah. »Ker to počnejo v uniformah, torej jih ljudje takoj prepoznajo, pa je dejansko težko ugotoviti morebitne kršitve zaradi nepobiranja pasjih iztrebkov. »Ugotavljamo namreč, da večina

vodnikov psov pri sebi sicer ima vrečko za pobiranje pasjih iztrebkov, vendar je vprašanje, ali jih bodo tudi dejansko pobrali, če v bližini takrat ne bo ne redarja ne drugega občana. Čeprav so to dolžni storiti po predpisih lokalne skupnosti, ki urejajo javni red in mir na območju posamezne občine, ter pri sebi imeti tako pribor za pobiranje pasjih iztrebkov, kot jih

za psom po opravljeni potrebi tudi zares pobrati.« Kot rečeno, bodo te dni nadzor poostri, zoper kršitelje pa tudi ostreje ukrepali. Zagrožena globa znaša od 200 do 400 evrov.

Težava s pasjimi kakci, ki ležijo ne le v grmovju, ampak tudi po zelenicah, otroških in športnih igriščih, sprehajalnih poteh in celo mestnih ulicah, zato, če nis-

Foto: FB

Spodnjepodravski redarji bodo poostreno nadzirali, ali lastniki psov na javnih površinah pobirajo njihove iztrebke, kršitelje pa kaznovali.

te pazljivi, zlahka stopite vanje, pa ni zgolj v tem, da tja ne spadajo iz estetskih razlogov. Dokazano so namreč tudi legla okužb, torej lahko škodijo zdravju. »Krištof Križanec je pred leti opravil raziskavo, v kateri je analiziral 48 vzorcev pasjih iztrebkov in ugotovil, da so bila v 27 vzorcih ali 56 odstotkih jajčeca zajedavcev, od tega pa je bila dobra petina vzorcev okužena s kar dvema vrstama parazitskih jajčec. Iz tega nedvoumno izhaja, da se zaradi nepobranega pasjega iztrebka bolnega psa lahko okuži tudi drugi zdravi pes, da ne govorimo o zdravi igri otrok na zelenicah, v parkih in otroških igriščih,« opozarja Brkič.

SD

Spodnje Podravje • Koliko so zadolžene slovenske in podravske občine

Ptujska občina dolg v minulem mandatu podvojila

Mestna občina (MO) Ptuj je po znesku dolga šesta najbolj zadolžena občina v Sloveniji, po dolgu na prebivalca je med vsemi 212 občinami na 11. mestu. Dolg MO Ptuj se je v zadnjem mandatu z 11 povišal na 21 milijonov evrov. Če k temu prištejemo še zadolževanje zavodov in podjetij, v katerih je občina ustanoviteljica, je skupni dolg po predhodnih podatkih ministrstva za finance 24 milijonov evrov.

Pred štirimi leti (2019) je bil enkrat nižji, znašal je 12 milijonov evrov. Med letoma 2019 in 2022 se je MO Ptuj zadolžila za 15 milijonov evrov, v tem obdobju je dolg na prebivalca z dobrih 500 zrastle na današnjih 1.066 evrov. V ptujski Mestni hiši so povedali, da se zadolžujejo skladno s predpisi in izključno za investicije. „Posojila smo najeli za obdobje 10, 15 oziroma 20 let. Dolg tekoče odplačujemo, v 2027 bomo dokončno odplačali prvega izmed najetih kreditov. MO Ptuj ne presega obsega največjega možnega zadolževanja, določenega z zakonom, in je inve-

sticijsko sposobna, saj je v sprejetem proračunu načrtovano za 7,5 milijona evrov investicij. Med drugimi izvajamo pomembne projekte, kot so obnova Stare steklarske in Vrazovega trga s pripadajočimi ulicami, regijske kolesarske povezave in kanalizacija, za katere bomo porabili znatna investicijska sredstva.“

Skoraj vse investicije s krediti

V minulem mandatu sicer skoraj ni bilo projekta, ki ga ne bi vsaj malo ali pa pretežno financirali z izposojenim denarjem. V 2019 je

Občine z najvišjimi dolgi, v evrih

Občina	Znesek dolga	Na prebivalca
Ljubljana	295.000.000	1.086
Maribor	97.000.000	942
Celje	47.000.000	995
Koper	36.000.000	714
Kranj	25.000.000	452
Ptuj	24.000.000	1.066
Sl. Bistrica	22.000.000	837
Velenje	19.000.000	595
Nova Gorica	18.000.000	574
Kočevje	17.000.000	1.096

Vir: MF, december 2022

ptujska občina najela nekaj manj kot dva milijona evrov kredita, od tega so polovico namenili za ureja-

nje tržnice. S 400 tisočaki so poplačali stavbno pravico (dolg) za vrtec Zvonček, po 150.000 evrov so na-

Zadolženost občin Spodnjega Podravja, v evrih

Občina	Znesek dolga	Na prebivalca
Ptuj	24.000.000	1.066
Ormož	6.500.000	544
Destričnik	1.500.000	569
Videm	1.200.000	228
Podlehnik	1.200.000	652
Sv. Tomaž	1.000.000	501
Središče ob Dravi	920.000	474
Hajdina	780.000	202
Dornava	740.000	278
Žetale	670.000	524
Kidričevo	606.000	93
Trnovska vas	590.000	425
Zavrč	550.000	388
Juršinci	500.000	212
Majšperk	490.000	122
Sv. Andraž	320.000	271
Cirkulane	314.000	137
Markovci, Gorišnica	0	0

Vir: MF, december 2022

menili za gasilski dom in kanalizacijo, manjša zneska pa še za pločnik Suha veja in Ptujsko jezero. V 2020 se je MO Ptuj zadolžila za 2,5 milijona evrov. 1,4 milijona so vložili v ceste, 690.000 evrov so namenili za OŠ Mladika, po dobrih 200.000 tisočakov pa za kanalizacijo in prenovu glavnega nogometnega igrišča.

V letu 2021 pet, leto kasneje še 5,5 milijona evrov novih kreditov

Lani in predlani je sledila 10,5-milijonska zadolžitve za različne projekte: za kanalizacijo tri milijone evrov, Steklarsko in Vrazov trg 1,6, ceste 1,9 in OŠ Mladika 1,2 milijona evrov. 700.000 evrov posojila so najeli za novo pokopališko vežico, 800.000 za vodovod (obnovo in dokumentacijo), 300.000 za obnovo ostrešja na OŠ Olge Meglič, 220.000 za kolesarske steze, 150.000 za objekte za turizem, 200.000 za dvorano in športni park Grajena, novogradnjo javne razsvetljave 190.000 in za obnovo atletskega stadiona 100.000 evrov.

Ministrstvo za finance evidenco vodi tudi dolg podjetij in

zavodov, v katerih so lokalne skupnosti ustanoviteljice. Javne službe Ptuj so zadolžene za 2,5 milijona evrov, glavnina zadolžitve je na račun nakupa nove peči in obnove kurilnice. Med zavodi je zadolžena ZRS Bistra Ptuj, in sicer za 400.000 evrov, so pojasnili v upravi ptujske mestne občine. Bistra se bo sicer po zadnjem sklepu mestnega sveta zadolžila še za 200.000 evrov.

Ormož in Kidričevo obseg zadolžitve zmanjšala

Medtem ko se je dolg MO Ptuj v minulem mandatu pod vodstvom županje Nuške Gajšek podvojil, ga je Ormožanom uspelo znižati. V začetku mandata župana Danijela Vrbnjaka (2019) je bila občina skupaj z zavodi zadolžena za osem milijonov evrov, po prebivalcu 650 evrov. Konec lanskega leta je dolg ormoške občine znašal 6,5 milijona evrov ali 544 evrov po prebivalcu.

Tudi Kidričani so pri najemanju posojil zelo konzervativni. V 2019 je zadolžitve občine znašala 1,1 milijona evrov ali 174 evrov po prebivalcu. Lansko leto so končali s 600.000 evri dolga, kar je 93 evrov po prebivalcu.

Mojca Zemljarič

Foto: CG, Pixabay

Zadolženost MO Ptuj se je v zadnjem mandatu podvojila, z 11 na 21 milijonov evrov. Slovenske občine so bile konec lanskega leta sicer skupno zadolžene za 1,1 milijarde evrov.

E-zdravapamet.kje.si

Minister Matjaž Han je lani ob obisku Haloz dejal: »Tudi to je Slovenija.« A zdi se, da je Podravje drugorazredni del države. Težko je namreč razumeti težnjo države po ukinitvi samostojnih upravnih enot v Podravju. Na vladnem spisku so Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica; če se ukinjajo upravne enote, bodo vrata zagotovo zaprli še krajevni uradi, je prepričan bistriški župan Ivan Žagar.

Ob tem je malodane absurdno, da je ministrstvo nedavno napovedalo obnovo ptujske upravne enote, slavnostni otvoritveni trak na prenovljeni stavbi UE pa je pred dobrim mesecem v Slovenski Bistrici odrezal sam državni sekretar Jure Trbič.

»Državni sekretar ni ničesar rekel o ukinjanju, niti pomislil pa nisem, da je kaj takega sploh mogoče,« je priznal Žagar. Verjetno res, še posebej, ker je Trbič bistriško upravno enoto izpostavil kot vzor zakonitosti in prijaznosti do uporabnikov. Morda bistriški župan ni pomislil na možnost združevanja, je pa na to vprašanje za naš časopis odgovoril državni sekretar: »Imamo svoje ideje, vendar le v sinergiji z lokalno samoupravo. Ni bojzani, da bi to enoto združevali in zapirali. Zakaj bi jo?«

V enem mesecu je torej tudi državni sekretar prejel odgovor, zakaj bi upravne enote združevali. Odgovor je prejel na svojem ministrstvu: osrednji razlog naj bi bila učinkovitost.

Izpostave so vedno zaprle vrata ...

Po predlogu ministrstva za javno upravo naj bi slovenjebistriška enota, enako ptujska in ormoška, postala izpostava. »Imamo izkušnje z vzpostavljanjem izpostav. Na žalost slabe. Pred leti smo imeli v Slovenski Bistrici davčni urad, nato izpostavo. Zaradi epidemije covida je še izpostava zaprla vrata, ki pa jih do danes še ni odprla.« Posledično prebivalci z Bistriškega vprašanja s področja davkov in dohodkov rešujejo v Mariboru. To pomeni dodaten strošek in tratenje časa občanov ter slabšo dostopnost do storitev. Zato je upravičen strah, da se bo enako zgodilo na področju upravnih zadev, kjer namerava ministrstvo reševanje zahtevnejših nalog, predvsem dovoljenj za delo za tujce, pridobivanje gradbenega dovoljenja in podobno prenesti na t. i. upravna središča. Torej zadeve, kjer je potreben pogovor, kajti kljub vsej silni digitalizaciji in selitvi storitev in informacij na splet, je pojasnilo upravnika s prve roke in sodelovanje z njim še vedno najučinkovitejše. Žagar zato meni, da o spremembah

odločajo ljudje, ki ne poznajo razmer in življenja na podeželju. S predlogom ministrstva pa da podeželje izgublja kakovostna delovna mesta in da ta predlog zagotovo ne zasluđuje cilja enakomernega razvoja celotne države.

V Slovenski Bistrici je državni sekretar izpostavil tudi potrebo po digitalizaciji, saj da v 21. stoletju in digitalni dobi javna uprava ne more delovati na 30 let star način. Delo v steklenih palačah, kjer je javni potniški promet in s tem povezljivost do upravnih institucij vsako minuto na dosegu, je vesolje daleč od slovenskega podeželja. Podeželja, kjer je ob računalniški pismenosti, ki nikakor ni samoumevna, osrednja težava še dostop do spleta, posledično do e-uprave, e-davkov, e-zdravstva ...

Iz prestolnice prihajajo predlogi in »rešitve«, ki ne upoštevajo razvojnih razlik, jih niti ne skušajo reševati, temveč jih le poglobljajo. Čeprav je Slovenija država, ki zajema vseh 20.271 km² in ne le ljubljanskih 164 km², in čeprav vsi državljani od svojih dohodkov odvajajo davke, da polnimo državno blagajno. Če že govorimo o digitalizaciji, morda pa državni uradniki registrirajo še spletno domeno e-zdravapamet.kje.si, na podeželju je namreč ta že stoletja prisotna in še vedno deluje, čeprav ni digitalizirana.

Mojca Vtič

Središče ob Dravi • Nove cene za dvorano

Od 20 do največ 220 evrov

Svetniki so na zadnji seji po več kot desetletju potrdili nov cenik za obnovljeno kulturno dvorano Sokolana.

Foto: MH

Najemnina za dvorano bo, razen za društva za krajši najem, odslej dražja.

Cena najema, ki zajema tako dvorano, kuhinjo, sanitarije, oder in avlo, bo različna, odvisna od letnega časa, časovnega razpona in vrste dogodka. Za društva, šola in neprofitne organizacije za nekomercialne prireditve po novem znaša od 20 (za najem do 4 ure) do največ 60 evrov (za več kot 8-urni najem) v poletnem ter od 30 do največ 80 evrov v zimskem času, za komercialne pa od 40 do 100 v poletnem in od 60 do največ 140 evrov v zimskem času. Za druge najemnike, kot je najem dvorane za poroke in druga družinska slavlja, velja cena od 40 do največ 120 evrov, za koncerte in druge komercialne prireditve pa od 100 do 220 evrov. Za vse najeme nad štiri ure bo treba še posebej plačati čiščenje, in sicer v višini 30 evrov. Občina namerava nabaviti stroj za čiščenje. Dodatno bodo zaračunali tudi uporabo zvočnih naprav (ozvočenje in ozvočevalec), in sicer 10 evrov za uro.

Doslej je bila sicer šola oproščena plačila. Domača društva so za nekomercialne prireditve plačala 40 in za komercialne 75 evrov najemnine; fizične osebe za razna praznovanja za triurni najem 20 evrov, za več 75 evrov; ostali uporabniki pa za komercialne prireditve 90 evrov. Stroški čiščenja so znašali 40 evrov z DDV (vsi ostali zneski so brez DDV). Po besedah župana Tonija Jelovice, kljub temu da so cene najema po večini višje, so še vedno nižje v primerjavi s podobnimi okoliškimi dvoranami.

V letošnjem letu je dvorana rezervirana za okoli 20 prireditev, čez celo leto pa pričakujejo skupaj okoli 50 najemov. Vsem, ki so dvorano rezervirali pred sprejemom novega cenika, bodo najem zaračunali po starih cenah.

MH

Sveta Trojica • Za razvoj kmetijstva

Maksimum je 1.000 evrov

V Sveti Trojici so objavili razpis za dodelitev nepovratnih občinskih sredstev za pomoč v kmetijstvu za letošnje leto.

Foto: SD

Večina prebivalcev Svete Trojice se ukvarja s kmetijstvom, zato njegov razvoj spodbujajo tudi v občinsko finančno pomočjo.

Skupaj je na voljo 8.000 evrov, od tega 5.000 evrov za naložbe v primarno kmetijsko proizvodnjo, torej za posodabljanje kmetij, ki se ukvarjajo z živinorejo ali rastlinsko pridelavo, ter za urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov. Preostalih 3.000 evrov je namenjenih podpori delovanja društev s področja kmetijstva in razvoja podeželja. Želijo jih namreč ohraniti, zato bodo sofinancirali njihovo promocijo, trženje, izobraževanje in prireditve. Najvišji znesek, ki ga lahko posamezni upravičenec prejme, je 1.000 evrov.

Večina od dobrih 2.000 prebivalcev občine Sveta Trojica se po statističnih podatkih še vedno ukvarja s kmetijstvom, predvsem z živinorejo in poljedelstvom, zato občino uvrščamo med kmetijske. Mnogi so zaposleni tudi v bližnjih tovarnah, zlasti v Lenartu in Mariboru. Med delovno sposobnim prebivalstvom je približno 60 odstotkov zaposlenih ali samozaposlenih oseb, kar je za sedem odstotkov manj od slovenskega povprečja.

SD

Haloze • Občina Videm bo z lastnimi sredstvi začela graditi optiko

Haložani bi lahko bolje izkoristili obstoječe brezžično omrežje

V Halozah, predvsem v hribovitem predelu, imajo prebivalci še vedno velike težave z dostopom do interneta. Signala na nekaterih točkah sploh ni. Tam, kjer je, pa imajo največje težave s prekinitvami. Že pred desetimi leti so prebivalcem obljubljali, da bodo dobili boljše internetne povezave, vendar se vse do danes ni zgodilo nič. Tudi gradnja optičnega omrežja v okviru podjetja Rune se v petih letih ni premaknila z mrtve točke. Nekateri župani še vedno niso izgubili upanja, drugi pa so stvar vzeli v svoje roke.

Med njimi je tudi Brane Kolednik, novoizvoljeni župan občine Videm, ki v projekt Rune ne verjame več. Prav zato bodo začeli še letos sami graditi optično omrežje, in sicer v sodelovanju s podjetjem MDE Elektronika iz Vreje, ki je hkrati tudi ustanovitelj WiFi Haloze. »Naši ljudje so bili že prevečkrat zavedeni in razočarani nad nekaterimi operaterji, zato smo začeli iskati druge rešitve. Mi bi radi začeli čim prej, vendar je treba zaradi regionalne ceste pridobiti razna soglasja. Kable bomo v veliki večini polagali v zemljo, kjer to ni mogoče, pa po zraku oz. električnih daljnovodih, za kar pa spet potrebujemo zeleno luč Elektra Maribor,« je povedal Kolednik in dodal, da imajo največje težave v hribovitih predelih, kjer je gradnja razpršena, vedno večji problem pa je tudi zaraščenost, ki ovira prenos brezžičnega signala. »Ne moremo več čakati na Rune in nam tudi ni treba, saj imamo dovolj lastnega znanja, da do vseh naših ljudi pripeljemo dovolj stabilen in hiter internet. Vedeti je treba, da so Haloze in celotna Dravska dolina že pokriti z brezžičnim omrežjem. Zdaj je treba vse skupaj samo še nekoliko posodobiti, nadgraditi in pripeljati hitrejše linije do glavnih oddajnikov,« je povedal Kolednik.

Na brezžični internet je priključenih 300 uporabnikov

Brezžično omrežje je že pred desetimi leti na širšem območju

Haloz, od Majšperka do Zavrča, vzpostavilo ravno podjetje MDE Elektronika iz Vreje. Z občinami se jim je takrat uspelo dogovoriti za postavitev pretvorniških anten na vodohrame, glavni oddajnik pa imajo na Majškem Vrhu. Trenutno z internetom oskrbujejo 300 uporabnikov. Z leti so omrežje nadgradili in danes ponujajo storitve prenosa podatkov, IP-televizije dveh ponudnikov in IP-telefonije. Dani Milošič, direktor podjetja MDE Elektronika in ustanovitelj WiFi Haloze, je zatrdil, da je njihovo omrežje dovolj stabilno in močno, da bi že sedaj lahko na internet priključili prav vsako haloško gospodinjstvo, ki bi to želelo. So pa seveda še vedno posamezne točke, kjer s tehničnega vidika to ni mogoče. Pogoj je, da mora biti med uporabnikom in oddajnikom čistina, vmes ne sme biti gozda ali česa drugega. »Naše omrežje deluje in ljudje se lahko nanj priključijo. Mogoče nekateri ne vejo za nas, saj trženju nismo dajali večjega poudarka. Naše obstoječe stranke do sedaj niso imele večjih težav z internetnimi povezavami,« je povedal sogovornik.

Tam, kjer ni optike, pride v poštev brezžično omrežje

Brezžični internet je po mnenju Milošiča primeren samo za tista območja, kjer res ni druge možnosti. Wi-fi signali so namreč vse bolj zasičeni, zato je treba dnevno spreminjati frekvence. Dodatni moteči faktorji so signali iz hr-

Foto: EK

Dani Milošič, direktor podjetja MDE Elektronika, je pred desetimi leti začel graditi brezžično omrežje v Halozah.

vaške strani, prav tako se stabilnost poslabša, ko je slabo vreme. »Trenutno je najboljša optika, na katero prav nič ne vpliva. To je povezava, pri kateri so za prenos podatkov uporabljena steklena vlakna, ki jim ne more do živega niti strela, prav tako ne druga elektromagnetna valovanja. Tudi signal ne glede na razdaljo ostaja isti, to pomeni, da ni prav nobenih izgub. Je pa tudi na področju brezžičnih omrežij tehnologija izjemno napredovala in lahko dosega hitrosti optike.« Njihov internet lahko trenutno dosega največjo hitrost 50 megabajtov na sekundo, kar

je za gospodinjstvo s štirimi družinski člani več kot dovolj. Večina njihovih uporabnikov ima sicer zakupljeno precej manjšo hitrost, in sicer 10 megabajtov na sekundo. Omrežje so zgradili tako, da imajo posebej ločene kanale za internet, televizijo in telefon. To pomeni, da če uporabnik porabi ves internet, televizija in telefon še vedno delujeta brez težav.

V sodelovanju z Občino Videm bodo gradili optični kabel do Majškega Vrha

Obstoječe omrežje pa bodo v kratkem še okrepili, in sicer z izgradnjo optičnega omrežja do vseh njihovih oddajnikov. S tem bodo lahko ponujali desetkrat večjo hitrost kot sedaj. Z občino Videm so v grobem že dorekli sodelovanje, z ostalimi haloškimi občinami pa se še nameravajo sestati. V prejšnjih letih niso našli skupnega jezika, vedno se je zaustavilo pri denarju. V prvi fazi bodo z optičnim kablom povezali naselje Videm in Majški Vrh, kjer imajo glavni oddajni stolp. »Stroške izkopov na razdalji dveh kilometrov bi pokrila občina, mi pa bi poskrbeli za optični kabel in vso ostalo opremo. S to investicijo bi povečali signal na celotnem omrežju. Prebivalce, ki živijo ob tej trasi in bi to želeli, pa bi priključili direktno na naš optični kabel. Edina omejitev bi bila ta, da bi lahko za operaterja izbrali izključno naše podjetje,« je pojasnil Milošič in dodal, da so njihove cene konkurenčne, občani pa ne bodo imeli prav nobenih stroškov s priklopom. Vprašanje pa je, kakšne dogovore jim bo uspelo skleniti z drugimi operaterji, vsak namreč varuje svoje omrežje, drug drugemu pa so konkurenca.

Estera Korošec

Foto: ČG

Završki župan meni, da omrežje WiFi Haloze ni dovolj močno

Kot je znano, namerava občina Zavrč graditi brezžično optično omrežje, pri tem pa naj bi sodelovali z drugim podjetjem, in sicer E-ptica. Ta informacija je Danija Milošiča, direktorja podjetja MDE Elektronika in ustanovitelja WiFi Haloze, zelo presenetila. »Na tem območju smo mi že lastniki brezžičnega optičnega omrežja in ne vem, zakaj bi gradili še enega. Naše omrežje je trenutno dovolj močno, da bi lahko zagotavljali dovolj stabilen internet za večino gospodinjstev na območju Haloz,« je izpostavil Milošič. Završki župan Slavko Pravdič je na zadnji seji občinskega sveta zatrdil drugače. Po njegovem mnenju »Milošičevo omrežje« ne pride več v poštev, saj ne omogoča dovolj velikega prenosa podatkov. »Ta povezava je prepočasna, še posebej v gospodinjstvih, kjer je več ljudi hkrati priključenih na internet,« je povedal Pravdič. Da nikakor ni tako, je pojasnil Milošič, saj so v njihovem omrežju še vedno viški interneta, uporabniki pa imajo možnost zakupiti večje hitrosti podatkov.

Slovenija, Podravje • V štirih letih za plače v javnem sektorju skoraj 18 milijard evrov

Skoraj 10.000 več zaposlenih in milijarda evrov več za plače

V javnem sektorju je število zaposlenih v štirih letih naraslo za slabih 10.000 ljudi na kar 183.600, masa plač se je v tem času na račun višjega števila zaposlenih, višjih plač in dodatkov (predvsem covid dodatka) povišala za krepko več kot milijardo evrov. Za plače v javnem sektorju je šlo v letu 2021 že več kot 5 milijard evrov.

Število zaposlenih v javnem sektorju se po podatkih portala plač v javnem sektorju nenehno povečuje. Medtem ko je bilo novembra 2018 skoraj 174.300 zaposlenih, se je številka v štirih letih povišala na kar 182.350, kar pomeni dobrih 8.000 več ljudi. Ta pa je v zadnjem letu narasla še za skoraj 1.300. V javnem sektorju je bilo po zadnjih podatkih novembra lani zaposlenih že preko 183.600 oseb.

Hkrati z rastjo zaposlenih in seveda tudi višjimi plačami ter dodatki pa se večja tudi vreča denarja, namenjena za izplačilo plač. Leta 2018 je šlo za bruto plače v javnem sektorju 3,88 milijarde evrov, v povprečju 323,64 milijona evrov mesečno. Leta 2019 je skupna masa plač presegla 4 milijarde evrov, na mesec je v povprečju šlo že 350,9 milijona evrov. Skokovit porast pa se je zlasti na račun covidnih dodatkov zgodil v letih 2020 in 2021. Leta 2020 je tako šlo za plače že 4,7 milijarde evrov oz. v povprečju dobrih 392 milijonov na mesec, 2021 pa je številka presegla 5 milijard. Za plače je bilo namreč porabljenih 5,1 milijarde evrov ali povprečno 428 milijonov evrov vsak mesec. V samo zadnjih štirih letih se je tako masa plač povišala za kar 1,25 milijarde evrov.

Za zadnje leto še ni popolnih podatkov. Do decembra lani pa je šlo za plače 4,5 milijarde evrov (v znesek še ni zajet mesec december), kar je sicer manj kot v letu 2021, a že presega maso plač

Leta 2018 je za plače v javnem sektorju šlo 3,88 milijarde evrov, v covidnem letu 2021 pa 5,13 milijarde evrov.

v predkovidnem letu 2019, ko je bilo v celem letu za plače namenjenih 4,2 milijarde. V štirih letih je tako šlo za plače skoraj 18 milijard evrov.

Povprečna bruto plača višja za skoraj 500 evrov

Poglejmo še, kako se je višala povprečna bruto plača na zaposlenega v javnem sektorju. Medtem ko je povprečni zaposleni leta 2018 prejel okoli 1.879 evrov bruto

plače, je leta 2021 prejel že skoraj 490 evrov bruto več, in sicer 2.368 evrov. Iz leta 2018 na 2019 se je ta dvignila za okoli 120 evrov bruto, v letu 2020 je narasla za kar več kot 200 evrov, v 2021 pa še za dodatnih 160 evrov bruto.

Skoraj potrojila se je masa dodatkov v javnem sektorju. Če je leta 2018 za izplačilo slednjih šlo dobrih 317 milijonov evrov, je 2020 zanje šlo že preko 662 milijonov evrov, predlani pa se je znesek povzpel že na neverjetnih 864

milijonov evrov. Tudi izplačani dodatki za delovno uspešnost so se podvojili, ti so v letu 2021 poskočili na skoraj 223 milijonov evrov, leta 2018 je zanje šlo nekaj manj kot 101 milijon.

Ob vseh novih izpogajanjih in višji povprečni plači ter skoraj zagotovo tudi dodatnih zaposlitvah pa je po nekaterih izračunih pričakovati, da se bo skupna masa plač za javni sektor dvignila še za milijardo evrov.

Monika Horvat

Iz leta v leto več za plače v javnem sektorju

	2018	2019	2020	2021	2022*
Bruto plače z dodatki	3,88 milijarde evrov	4,21 milijarde evrov	4,7 milijarde evrov	5,13 milijarde evrov	4,46 milijarde evrov
Povprečna bruto plača zaposlenega	1.879,00 €	1.998,00 €	2.208,00 €	2.368,00 €	2.278,00 €
Število zaposlenih	174.238	177.677	178.850	182.353	183.633

*Podatki za leto 2022 so nepopolni, saj vanje ni zajet mesec december.

Vir: Portal plač v JS

Podravje, Slovenija • Dodatna obdavčitev plač in dvojni davek na nepremičnine

Vladne reforme poligon za nove davke

Reforme, ki jih napoveduje vlada, bodo nedvomno zahtevale več denarja v javni blagajni. Že za letos državne finance ječijo pod težo primanjkljaja, povišani izdatki za plače bodo pomenili samo še dodatno breme. Zato si drugega kot zvišanja davkov ni obetati, saj od drugod država nima vzeti.

Dilem, koliko komu in koliko dati ter s čim krpati proračunsko luknjo, je izjemno veliko. Vse dosedanje vladne napovedi o reformah so nejasne in pavšalne. Nedavno je odmevala novica, da bo vlada dodatno obdavčila plače, kar pomeni zgolj eno: ali višji strošek za delodajalca ali nižjo plačo za delavca. Kakšna bo stopnja obdavčitve regresa, božičnice, povrnitve stroškov prevoza na delo in malice, ni znano, kot tudi ne, kdo bo prevzel finančno breme, ali delavec ali delodajalec. Vprašanje je tudi dohodninska lestvica in kakšne bodo iz nje izhajajoče davčne obveznosti. Ob vseh teh neznankah podjetniki napovedanih ukrepov ne želijo

javno komentirati, a zadovoljni z višanjem stroškov države, ki jih bodo prinesle reforme, zagotovo niso. „Javno dosegljive informacije

o davčni reformi so do sedaj relativno skope, zato jo je v tem trenutku težko komentirati. Iz javno razpoložljivih informacij naj bi bili

Foto: Pixabay

ukrepi vezani predvsem na prerazporeditev (redistribucijo) davčnih bremen pri delu, kasneje pa tudi na uvedbo davka na nepremičnine in drugo premoženje, pri čemer ni znana metodologija,“ so za naš časopis povedali na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Višje plače bi še bolj obdavčili

„V sami osnovi bi sprememba Zakona o dohodnini poenostavljeno rečeno nekoliko bolj obremenila nadpovprečne dohodke (davčni odbitek ima pri teh plačah manj ugoden vpliv kot aktualne olajšave) in nekoliko manj podpovprečne plače. Učinek bi bil pomemben predvsem za posameznike, ki koristijo veliko olajšav, na primer za vzdrževane člane, vplačila v 2. pokojninski steber in podobno. Navedene spremembe bi torej

v povprečju bolj obremenile zaposlene z višjimi dohodki, ki so že danes visoko obdavčeni. Temu smo nasprotovali ob zadnji spremembi davčne zakonodaje, saj s tem destimuliramo izplačevanje visokih plač strokovnjakov. Na drugi strani bi se razbremenili dohodki dela zaposlenih s podpovprečnimi plačami in veliko olajšavami. Posledično bi se dohodkovna neenakost nekoliko zmanjšala, pri čemer smo že danes po tem kazalniku na 2. mestu v EU. Majhne razlike v neto dohodkih negativno vplivajo na produktivnost zaposlenih. Zato smo do takšnega predloga, če bo obveljal, zadržani,“ so poudarili v GZS.

Dvojna obdavčitev nepremičnin (!?)

Na GZS so navedli, da naj bi se po informacijah, ki so jim doseg-

ljuje, nepremičnine dvojno obdavčile. Vedno, ko se je doslej govorilo o novem nepremičninskem davku, je bilo rečeno, da se NUSZ ukine in ga nadomesti davek na nepremičnine. Takšnemu modelu so ostro oporekale občine, saj je NUSZ eden izmed njihovih glavnih prihodkov, medtem ko bi davek na nepremičnine pobirala država. Zdaj je menda tako, da bi se NUSZ ohranil, ob njem bi uvedli davek na premoženje. „Temu nasprotujemo. Prav tako je vprašljiv izplen te reforme, ker je del premoženja mogoče preleviti v davčno ugodnejšo obliko,“ so komentirali na gospodarski zbornici in dodali: „Nasprotujemo tudi morebitni ponovni uvedbi progresije na dohodke od kapitala. Cilj davčne reforme bi morala biti krepitev produktivnosti in ne redistribucija premoženja in dohodkov.“

Mojca Zemljarič

Foto: SŠ/M24

Poslanci tudi sami sebi dvignili plače

Tako kot drugim zaposlenim v javnem sektorju se bodo s 1. aprilom plače za en plačni razred zvišale tudi poslancem. Po novem bodo od 3900 do 5200 evrov bruto.

Mandatno-volilna komisija državnega zbora (DZ) je v skladu z oktobra lani sprejeto novelo zakona o sistemu plač v javnem sektorju sprejela sklep o določitvi plačnih razredov za poslance in o njihovi uvrstitvi v plačne razrede. Poslanci bodo tako po novem uvrščeni od 56. do 63. plačnega razreda, odvisno od njihovih funkcij v državnem zboru. V najvišji, 63. plačni razred z osnovno plačo 5236 evrov bruto spadajo vodje poslanskih skupin, ki imajo več kot 20 poslancev. V tem mandatu sta takšni poslanski skupini dve: poslanska skupina Svobode, ki jo vodi Borut Sajovic, ter poslanska skupina SDS, katere vodja je Jelka Godec. V ta plačni razred sicer v skladu z zakonsko novelo – današnji sklep mandatno-volilne komisije sicer o tem ne govori – spadajo tudi podpredsedniki DZ, Meira Hot, Danijel Krivec in Nataša Sukič. Predsednico DZ Urško Klakočar Zupančič pa spremenjeni zakon uvršča v novi 66. razred z osnovno plačo 5889 evrov. Vodje poslanskih skupin z manj kot 20 poslanci, torej NSi, SD, Levica in poslancev narodnih skupnosti, po novem spadajo 61. plačni razred, njihova plača bo znašala 4841 evrov bruto. Enako plačo bodo imeli predsedniki vseh parlamentarnih delovnih teles.

Dodatkov za poslance ni, razen za delovno dobo

Po 4303 evre osnovne bruto plače bodo po novem prejeli namestniki vodij poslanskih skupin, ki bodo uvrščeni v 58. plačni razred. Poslanske skupine z več kot 20 poslanci imajo po dva namestnika, preostale pa po enega. V 57. plačni razred sodijo podpredsedniki delovnih teles, njihova osnovna bruto plača bo po novem znašala 4138 evrov. Osnovna plača vseh preostalih poslancev pa bo 3979 evrov bruto. Dodatki, z izjemo dodatka za delovno dobo, poslancem ne pripadajo, kot preostali javni uslužbenci pa so upravičeni do povračila stroškov v zvezi z delom. Poleg tega prejemo mesečni pavšal za pokrivanje stroškov pri opravljanju funkcije v volilni enoti v višini od 500 do 800 evrov, odvisno od oddaljenosti stalnega prebivališča od sedeža DZ, posebej pa še sredstva za pokrivanje stroškov delovanja poslanskih pisarn.

Podravje • 10-dnevni rok za vladni odziv, sicer sledi glasnejši protest bližje Ljubljani

»Če se kmetje ne bomo borili za svoje pravice, se

»Dovolj nam je!« se je glasil uvodni protestni stavek Antona Medveda, predsednika sindikata kmetov Slovenije in kmetovalca z Dravskega polja. »Bili smo vključeni v oblikovanje kmetijske politike, vendar zelo malo upoštevani. Postali smo žrtveno jagnje okoljskih ukrepov, ki so jih pripravili aktivisti in uradniki.«

Foto: CG

Osem zahtev Sindikata kmetov Slovenije

- Izvajanje okoljskih ukrepov tako, da ne onemogočajo kmetovanja.
- Ponovna proučitev in zmanjšanje območij Natura 2000.
- Izvajanje podnebnih in okoljskih ukrepov, ki so izvedljivi in dostopni kmetu.
- Jasni in enostavni pogoji izvajanja ter administrativno nezahtevni ukrepi.
- Prehranska varnost Slovenije ne sme biti podrejena okoljevarstvenim avanturam.
- Stop novim davkom!
- Uskladitev vseh neposrednih plačil in ostalih sredstev z inflacijo.
- Naj se kmetijstvu namenjen denar v celoti obdrži v kmetijstvu.

Roman Žveglič, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, si ni mislil, da bodo razmere v kmetijstvu kdaj tako kritične, da bodo morali kmetje s takšnimi zahtevami pred slovensko javnost. »Gre za nacionalne interese, interese vseh Slovencev in ne le kmetov. Pozivamo vse državljane, potrošnike, da nas podprejo, da kupujejo slovensko in lokalno hrano.«

Zahteve sindikata podpirajo tudi v Zvezi podeželske mladine Slovenije. Predsednica Anja Mager je priznala, da že več let opozarjajo na iste težave in težke razmere, ki pa jih pristojni ne rešujejo, niti ne izboljšujejo, ravno nasprotno. »Kako si predstavljate, da bomo mladi še kmetovali, če nam politika onemogoča osnovno kmetovanje in razvoj kmetij. Če ne bo mladih v kmetijstvu, potem ne bo prihodnosti za kmetijstvo in tudi za vse nas ne.«

Vodja oddelka za kmetijstvo, gozdarstvo in zadrugištvu pri Zadrugi zvezi Slovenije Alenka Marjetič Žnider pa je izpostavila, da ukrepi kmetijske politike onemogočajo socialno in ekonomsko varnost na kmetijah. »Slovenske kmetije so nekajkrat manjše kot v EU, trajno in krožno gospodarjenje pa je na kmetijah doma že od nekdaj. Slovenske družinske kmetije

Na mirnem protestu so poudarili pomen kmetijstva.

niso vzrok, temveč rešitev okoljske in podnebne problematike.«

Zbranim govorcem in zahtevam je prisluhnila tudi kmetijska ministrica Irena Šinko. »Kmetje vedo, da smo na njihovi strani in da poznamo vse njihove zahteve, vendar pa vse niso rešljive čez noč. Ni vse odvisno od kmetijskega ministrstva, so tudi drugi resorji in se je treba pogovoriti tudi z njimi. Kmetijska ministrica sama ne more rešiti teh težav.«

Kmetijstvo je rešitev podnebnih sprememb, ne vzrok

Sindikata kmetov Slovenije je predstavnikom oblasti postavil 10-dnevni rok za odziv na njihove zahteve, sicer preti z zaostrovanjem, kar podpirajo tudi kmetje. »Zaprmo ceste ali pa se po polžje peljimo v koloni, tako nas bodo vsaj slišali,« je dejal eden izmed

Slovenija, Podravje • Moč kolektivnih pogodb: velike razlike v številu dopustniških dni med podjetji in sektorji

Dopustniška stihija: ponekod zaposlenim komaj

Zakon o delovnih razmerjih narekuje, da morajo podjetja najkasneje do 31. marca delavce pisno obvestiti o številu dni letnega dopusta za koledarsko leto. Minimalno število dni dopusta za delavca, ki dela za polni ali krajši delovni čas pet dni na teden, je 20 dni, radodarnost delodajalcev pa navzgor načeloma ni omejena. Zdi pa se, da je država kot delodajalka mnogo bolj radodarna z dopustniškimi dnevi kot gospodarstveniki. Nič novega?

Osnova za izračun letnega dopusta je zakon o delovnih razmerjih (ZDR), ki predpisuje minimalno število dni letnega dopusta. Tako velja, da če delavec dela pet dni v tednu, mu pripada omenjenih 20 dni dopusta, če dela šest dni v tednu, je osnova 24 dni. Pri dopolnjeni starosti delavca 55 let je ta upravičen do dodatnih treh dni dopusta, prav tako če neguje otroka s telesno ali duševno prizadetostjo. Za skrb za otroka, starega do 15 let, zaposlenim pripada dodaten dan dopusta. Delovna

doba ni kriterij, po katerem bi zakon delavcem priznaval dodatne dni dopusta. Običajno daljše trajanje letnega dopusta torej dodatne kriterije in ugodnosti določuje kolektivna pogodba ali pogodba o zaposlitvi.

V javnem sektorju do 5 dodatnih dni že pri 50 letih

Letni dopust tako pomembno urejajo kolektivne pogodbe in drugi predpisi, ki pa jih morajo delodajalci upoštevati, ko govorijo v prid

delavca. Na primer, zakon o delovnih razmerjih določa, da delavcu za vsakega otroka do 15. leta starosti pripada en dan dopusta. Zaposleni v šolski in predšolski vzgoji so si izborili boljše pogoje, tako zaposlenim za otroka do dopolnega sedmega leta starosti pripada kar dva dneva dopusta, nato pa en dan do starosti otroka 15 let. Starejši delavci, ki so v šolstvu in v državnih organih kot taki prepoznani že pri 50 letih, so upravičeni do pet dni dodatnega dopusta že takoj ob abrahamu, medtem ko v gospodarstvu ta privilegij pripada delavcem šele po 55 letu dopolne starosti in še to večinoma le tri dni kot najmanj zahteva ZDR.

Zaposleni v šolstvu in predšolski vzgoji so si izborili še dodatne dneve odsotnosti z dela tudi glede na zahtevnost dela. Glede na najvišjo zahtevano izobrazbo jim pripada minimalno dva in največ šest dodatnih dni. Glede na zahtevnost dela pa najmanj en dan in največ 10 dni.

Delavcem v državnih organih poleg v ZDR določenih dni do-

pusta glede na zahtevnost delovnega mesta pripadajo najmanj dva dodatna dneva dopusta in največ pet dodatnih dni, glede na delovno uspešnost so upravičeni še do treh dni in še do treh dni za delo v hrupu, vročini ali za vodenje notranje organizacijske enote. Policistom pa se pri izračunu upošteva še kolektivna pogodba za policiste, ki določa še dodatne proste dni za delo na posebno nevarnih nalogah, za neenakomerno razporejen delovni čas ...

Minimalnega in maksimalnega števila dni dopusta za zaposlene v vzgoji in izobraževanju ter v policijskih vrstah sindikata nista podala. »Telega podatka vam žal natančno ne moremo sporočiti, saj se število dni letnega dopusta določa za vsakega posameznega delavca na podlagi njegovih konkretnih okoliščin. Dolžina letnega dopusta je namreč odvisna od delovne dobe, zahtevnosti delovnega mesta, delovnih pogojev, psihičnih obremenitev, socialnih in zdravstvenih razmer ter starosti,« so sporočili iz sindikata vzgoje in izobraževanja.

Foto: pexels.com

Največ dopustniških dni so si izborili v zdravstvu. Za delavce, ki delajo z viri ionizirajočih sevanj, delavce, ki delajo pod psihičnimi obremenitvami ter v patologiji omejitev navzgor ni.

V gospodarstvu kolektivne pogodbe manj radodarne

Bolj konkretni so bili v sindikatu elektro in kovinske industrije. Zaupali so, da zaposlenim v elektroindustriji pripada najmanj 20 in največ 35 dni oz. nočnemu delavcu 37. Zaposlenim v kovinski industriji, livarstvu pripada največ 33 dni oz. nočnim delavcem 35 dni dopusta. »To je zapisano v kolektivnih pogodbah dejavnosti. Zapisano pa je tudi, da se v podjetju lahko dogovorijo za več,« so sporočili iz SKEI.

Zaposlenim v komunalnih dejavnostih poleg osnovnih dni dopusta po kolektivni pogodbi pripadajo tudi dodatni dnevi. »V večini podjetij, kjer se zaposleni povezujejo v Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije, so sklenjene podjetniške kolektivne pogodbe, v katerih se na ravni podjetja določajo dodatni kriteriji za odmero dodatnih dni dopusta po kriterijih, kot so: zahtevnost dela, izobrazba, težji delovni pogoji, delovna uspešnost in podobno,« so povedali v Sindikatu komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije.

Število dni dopusta v različnih dejavnostih

Zaposlitev	Število dni dopusta
Učitelj, VII. stop. izobrazbe	28
UE, VI. stop. izobrazbe	25
Delavec v kovinski industriji	21
Trgovec	21
Komunalni delavec	21
CSD, VII. stop. izobrazbe	26

Vir: Kolektivne pogodbe

* Prikazano je število dni dopusta za delavca brez delovne dobe z enim otrokom do sedmih let, upoštevan je dodatek glede na zahtevano izobrazbo po kolektivnih pogodbah, drugi dodatki niso upoštevani.

nihče namesto nas ne bo»

Foto: ČG

zbranih kmetovalcev v Šikolah, spet drugi je predlagal, da bi že kar določili datum naslednjega shoda. Kmetje so namreč enotni, da morajo vsi slišati tudi njihovo plat zgodbe. »V tujini priznavajo in to tudi dokazujejo z raziskavami, da je kmetijstvo kvečjemu rešitev in ne vzrok za podnebne spremembe. Pri nas tega družba ne želi slišati in tovrstne ugotovitve ne pridejo v javnost. Delno smo krivi tudi kmetje, vendar pa nam ob vsem

delu in dodatnih izobraževanjih za zagovornišvo enostavno zmanjka časa,« je opozoril in priznal kmetovalec David Vivod iz Sestrže.

Več kot 300 kmetov v Podravju združenih v opozorilni štrajk

Kmetje so se v opozorilni štrajk zbrali na Ptuj, na območju Lenarta in Slovenskih Goric, v Slovenski Bistrici in tudi v Šikolah. Med zbranimi je bil tudi dolgoletni kmetijski svetovalec in poljedelec Ivan Brodnjak. »Kmetje si tako negativnega odnosa družbe ne zaslužijo. So najbolj zdrav del naše

družbe in če bo kmetstvo odšlo s podeželja, potem bo izginila tudi slovenska kultura.« Prvi pa je na prizorišče protesta prišel Milan Fideršek iz Zgornjih Jablan s panjem o nasprotovanju štiridostotni prahi. »Za našo kmetijo z nekaj več kot 20 hektarjev zemljišč ta delež praha pomeni, da bomo podorali hektar krušne pšenice, pri tem pa se borimo s cenami kruha v naši državi!« Marjana Prosenjaka iz Stražgonjce moti zaostrovanje rabe škropiv, umetnih gnojil in druge dodatne omejitve, medtem ko se uvozu hrane na široko odpirava vrata. Branko Draškovič iz Šikol

pa je dejal: »Kmetje ne zmoremo več dodatnih obremenitev, to niso izmišljotine in to želimo javnosti jasno povedati. Žal širša javnost vidi le traktorje, ki pa so le delovni stroji. Z njimi ne vozimo zaradi udobnosti, temveč delamo!«

Kmetje so se po protestnem zboru odpeljali nazaj na delo na kmetije, tokrat odločeni, da če bo potreba, se ponovno zberejo. Kot je dejal Milan Strmšek: »Če se kmetje ne bomo borili za svoje pravice, se nihče drug namesto nas ne bo. Pričakujem, da bomo ostali tako enotni.«

Mojca Vtič

Foto: ČG

Povod za protest so predusem okoljske zahteve do kmetov.

David Vivod, Sestrže

Odkupne cene mleka padajo, politični predstavniki pozivajo k zmanjšanju porabe mesa, ob tem pa si še vedno največji delež kolača režeta predelovalna industrija in trgovina. Sporne so tudi dodatne okoljevarstvene zahteve, kajti kmetje znajo sami ohranjati naravo in okolje. Kmetje imamo veselje do kmetovanja, zagon in energijo, vendar pa za delo namesto poštenega plačila prejemo zgolj nove omejitve.

Marko Šijanec, Starošince

Na naši kmetiji imamo okrog 80 glav živine, večji del mlečne proizvodnje. Trenutno smo zaskrbljeni zaradi padca cen mleka in mesa, in čeprav smo kmetje tisti, ki pridelamo hrano, pri določanju cen nimamo nobene besede in vrednosti. Prepuščeni smo trgu in špekulacijam. Vhodni stroški se dražijo, naši izdelki pa niso vredni nič.

Miha Leskovar, Skrblje

Z ženo sva pred časom prevzela kmetijo, jo posodobila, robotizirala, kjer se je le dalo, sicer bi se poslovala od krav molznic. Ostali, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom, težko razumejo, da smo kmetje vsak dan vpeti v življenje na kmetiji, ne le osem ur, prav tako ne zmorejo predvideti, da bo prepoved rabe FFS in mineralnih gnojil vzrok za povečanje uvoza nizkocenovne hrane, našo kakovostno hrano pa bomo prodajali tujcem. Kmet se je vedno prilagodil, skrbi pa me, kaj se bo v Sloveniji sploh še lahko pridelalo in jedlo.

Gregor Mlakar, Brezula

Od oblastnikov pričakujem, da bodo slišali naše zahteve, da bomo upoštevani pri oblikovanju kmetijske politike in da bomo enakovredni drugim državljanom. Upam, da bo miren protest zadoščal, bojim pa se, da ne bo. Od sindikata želim, če ne bomo upoštevani, da se čim prej organizira novi, množičnejši protest v Ljubljani.

Dejan Sagadin, Mihovce

Želim, da država sliši naše nestrinjanje s potezami politike. Z zaostrovanjem kmetijsko-okoljskih ukrepov nam onemogočajo kmetovanje, ob tem teden dni pred subvencijsko kampanjo še vedno niso znane vse podrobnosti ukrepov. Ob toliko zaposlenih na ministrstvu je žalostno, da so čakalne dobe in postopki tako dolgi. Ne vem, kaj je namen takšne obravnave kmetijstva. Verjetno uničenje slovenskega kmeta.

Foto: MV

dvajset dni odmora, drugod neomejeno

Foto: Pexels.com

Kaj o izrabi letnega dopusta pravi Zakon o delovnih razmerjih

Delavec lahko letni dopust izkoristi, ko to dopušča delovni proces, obenem pa mora delodajalec upoštevati možnosti za počitek in rekreacijo delavca ter njegove družinske obveznosti. Letni dopust je mogoče izrabiti v več delih, vendar mora en del trajati najmanj dva tedna. Zakon o delovnih razmerjih še določa, da imajo starši šoloobveznih otrok pravico izrabiti najmanj teden dni letnega dopusta v času šolskih počitnic. Ob tem delavec zakon omogoča izrabo enega dneva letnega dopusta na tisti dan, ki ga delavec sam določi, o čemer mora obvestiti delodajalca najkasneje tri dni pred izrabo. V koledarskem letu je delavec dolžan izkoristiti najmanj dva tedna letnega dopusta, preostanek lahko po dogovoru z delodajalcem prenese v naslednje leto in ga porabi do 30. junija.

Pravica do letnega dopusta je temeljna pravica delavca in se ji ne more odreči, niti v zameno za denarno nadomestilo za neizkoriščen dopust. Izjema je le, ko se delavec upokoji oz. mu preneha delovno razmerje.

V zdravstvu tudi 55 dni ali več

Za zaposlene v zdravstvu in socialnem varstvu velja več kolektivnih pogodb. Kolektivna po-

godba za zaposlene v zdravstvu in socialnem varstvu določa, da skupno število dni letnega dopusta posameznega delavca ne sme presegati 45 oziroma 55 delovnih dni.

Kolektivni pogodbi za zdravnike in zaposlene v zdravstveni negi omejuje števila dni letnega dopusta ne poznata za delavce, ki delajo z viri ionizirajočih sevanj, delavce, ki delajo pod psihičnimi

obremenitvami ter v patologiji. Enako kot v šolstvu in za zaposlene v državnih organih tudi na področju zdravstva in socialnega varstva velja, da je delavec, ki dopolni 50 let, upravičen do dodatnih pet dni dopusta.

»V povprečju se zaposleni v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva ne približajo maksimalnemu številu dni letnega dopusta, vsekakor pa je glede na pogoje dela vsak dan letnega dopusta še kako zaslužen in tudi potreben z vidika ustreznega počitka in regeneracije zaposlenega,« je dejala predsednica sindikata Irena Ilesič Čujovič.

Letni delovni dopust je torej od panoge do panoge in od delodajalca do delodajalca različno odmerjen. Bistveno je, da naj bi bil namenjen počitku in rekreaciji zaposlenih, kar je pomembno tudi z vidika varnosti in zdravja pri delu, saj se delavec v času letnega dopusta odpočije in si nabere novih moči za varno opravljanje dela. Zato, kot pravijo sindikati, letni dopust ni samo v interesu delavca, pač pa tudi delodajalca, saj se na ta način zmanjša možnost nastanka morebitnih nesreč pri delu.

Foto: pexels.com

Praviloma so najnižjega števila dopustnih dni deležni zaposleni v gospodarstvu oz. podjetjih, kjer niso podpisniki kolektivne pogodbe in se ravnaajo zgolj po najnižjih kriterijih, predpisanih v ZDR.

Mojca Vtič

Starše • Svetniki so zavrnilo 11-odstotno podražitev vrtca

Primanjkljaj bo morala pokriti občina

V Staršah je kar osem od enajstih svetnikov zavrnilo podražitev vrtca. V prvi vrsti zato, ker ne razumejo, zakaj je njihov vrtec v primerjavi s sosednjimi občinami eden izmed dražjih. To vprašanje so naslovili na vodstvo OŠ Starše, v okviru katere oba vrtca tudi delujeta, vendar jasnega in konkretnega odgovora niso prejeli.

Vodstvo šolo je predlagalo dvig cen za prvo in drugo starostno obdobje za okoli 11 odstotkov. To bi npr. za starše, ki so uvrščeni v tretji dohodninski razred, pomenilo dodatnih pet evrov na mesec, za tiste, ki so v petem dohodninskem razredu, pa že nekaj čez 20 evrov mesečno. Tokratna podražitev pa ne bo pristala na bremenih staršev, ampak Občine Starše. Župan Stanislav Greifoner je ves čas precej burne razprave poskušal svetnikom pojasniti, zakaj bi vendarle bilo dobro, da predlagano podražitev sprejmejo. »Nikakor na nasprotujem temu, da poma-

gamo staršem plačevati vrtec. Kot župan pa si vsekakor želim, da bi novo predlagano ceno podprli, drugače bomo morali že jeseni ponovno pripraviti rebalans proračuna,« je povedal. Svetnike je opozoril tudi na to, da nikakor naj ne pričakujejo, da bodo na področju investicij lahko veliko naredili, če bodo večino proračuna porabili za redno porabo oz. subvencioniranje raznih stroškov občanov. »Če denarja ne bo dovolj, bomo primorani investicije zmanjšati. Razumem stisko vsakega posameznika, ki ne zmore plačevati svojih obveznosti zaradi svojih

prihodkov in draginje. Kljub temu pa moramo biti odgovorni do občine in projektov.« Med drugim je poudaril še, da bodo družine že prihodnji mesec prejele nekoliko višje otroške dodatke, kar bi lahko namenile tudi za pokrivanje nekoliko višjih stroškov vrtca.

Starški vrtec je eden izmed dražjih

Svetnica Nataša Petek (SDS) je že v uvodu povedala, da so želeli, naj se ta točka umakne z dnevnega reda marčevske redne seje. Nekoliko jo je presenetilo, da so prišli

Občine:	1. starostno obdobje (v evrih)	2. starostno obdobje (v evrih)
Miklavž na Dravskem polju	539,00	398,00
Duplek	611,39	466,20
Kidričevo	592,46	445,70
Rače	602,00	470,00
Hajdina	524,11	428,59
Hoče	667,41	483,02
Starše	652,49	478,58

Vir: Občina Starše

Vrtec bo občino stal najmanj 100.000 evrov več na leto

Župan Stanislav Greifoner z izidom glasovanja ni bil zadovoljen, čeprav je povedal, da odločitev svetnikov spoštuje. Med drugim je zbrane seznanil, da se strošek vrtca zvišuje s 533.000 na 617.000 evrov na letni ravni. V tem znesku pa še niso upoštevali stroška, ki ga bodo po novem pokrivali namesto staršev. »Zaradi tega ne bomo imeli likvidnostnih težav, kaj šele, da bi propadli,« je dodal. Očitno so nekateri prisotni svetniki vendarle dobili občutek, da nekaj ni v redu. Zato se je ponovno oglasila svetnica Nataša Petek in povedala, da nikakor ne gre za nagajanje županu ali občinski upravi. Po njenem mnenju tudi nobene investicije zaradi njihove odločitve ne bodo prikrajšane.

tokrat na sejo kar trije razlagalci, in sicer ravnatelj Franc Kekec, njegova pomočnica za vrtec Nada Smolinger in računovodja Goran Krulič. Kljub močni zasedbi, ki je zastopala interese osnovne šole, jim večine svetnikov ni uspelo prepričati, da bi glasovali za novo predlagano ceno. Prav tako kot njihovi šolski kolegi v drugih občinah so razlagali, da je največji pritisk ustvarila rast plač. Strošek dela namreč predstavlja okoli 80 % ekonomske

cene vrtca. Petkovo in tudi nekatere druge svetnike je najbolj zmotilo dejstvo, da je starški vrtec za okoli 100 evrov dražji od vrtcev v sosednjih občinah. Spraševali so se, zakaj se je to zgodilo, vendar odgovora niso našli, tudi predstavniki osnovne šole tega niso znali ali želeli pojasniti. Ravnatelj Kekec je zatrdil le, da ja kalkulacija predpisana in da obstaja formula, kako se pride do izračuna cene. Prav tako je večina prostih mest v

obeh vrtcih ob zvišanem normativu zaposlenih, število strokovnih delavk pa ustreza normativom in pravilnikom. Svetnico Tejo Lorger je zmotilo ravno to. »Ne razumem, kako imajo lahko v sosednjih vrtcih, ki so prav tako polno zasedeni, za okoli 120 evrov nižjo ceno za prvo starostno obdobje. Kaj oni počnejo drugače kot mi?« je vprašala. Tudi svetnik Boštjan Munda je mnenja, da med ekonomskimi cenami vrtcev ne bi smelo biti tako velikih razlik. Poleg tega v starškem vrtcu nimajo veliko starejšega kadra, kar bi vplivalo na še višje stroške dela. Župan Greifoner je ob tem pojasnil, da primerjave ekonomskih cen vrtcev med seboj niso vedno relevantne: »Nekatere občine cen vrtcev niso zvišale že več let, primanjkljaje pa prikrito sofinancirajo.« Petkova je v takih primerih naklonjena tovrstnim praksam, saj je treba podpreti mlade družine in nadaljnji razvoj občine. Neodvisna svetnica Snežana Majcen ji je pritrdila: »Veliko rajše vidim zadovoljne občane kot novi meter asfalta,« je dejala.

Estera Korošec

Foto: EK

Ravnatelju Francu Kekcu z ekipo ni uspelo prepričati svetnikov glede dviga cene vrtca. Osem od enajstih jih je namreč podražitev gladko zavrnilo.

Dornava • Tretja redna seja občinskega sveta

Svetniki serijsko dvignili roke za podražitve

Dornavčani bodo za odvoz smeti, pitno vodo, odplake in pomoč družini na domu v prihodnje plačevali več. Tako je odločil občinski svet na marčevski seji.

Medtem ko svetniki višjih zneskov za vodo in smeti na februarški seji niso hoteli potrditi, saj da niso izvoljeni za to, da bodo le dvigovali roke za podražitve, so na seji minuli četrtek predhodno odločitev spremenili in roke dvignili. Podražitev vode je enaka kot v vseh ostalih občinah (49-odstotna na postavki vodarine), znesek na položnicah za smeti bo 30 odstotkov višji, podražitve na kanalizaciji uporabniki ne bodo čutili, saj so znižali omrežnino, dvignili pa tisti

del cene, ki pripada Komunalni Ptuj. Enako kot v vseh drugih občinah bo dražja pomoč starejšim, ki jo izvaja Center za socialno delo Spodnje Podravje. V občini Dornava so imeli lani dva uporabnika, za enega je občina storitev plačevala v celoti, za drugega pa subvencionirani del oziroma polovico cene. Mor-da pa Dornavčani v prihodnje pomoči regijskega CSD več ne bodo potrebovali, saj so v ustanavljanju javnega zavoda, ki bi izvajal tudi pomoč družini na domu, pri tem bi

Foto: MZ

Janko Širec in Jernej Šömen iz KP Ptuj sta predstavila razloge za dvig cen vode in kanalizacije.

kadrovsko sodelovali z Zavodom dr. Marijana Borštnarja Dornava (ZUDV).

Storitve ravnanja z odpadki se bodo po pojasnilu direktorja Alena Hodnika podražile pretežno zaradi rasti stroškov dela in višjih cen goriv, z enakimi argumenti podražitev pomoči na domu utemeljuje direktor CSD Miran Kerin, medtem ko je na podražitev vode in kana-

lizacije po pojasnilu direktorja ptujske Komunele Janka Širca najbolj vplivala cena elektrike. V drugi vrsti pa tudi rast stroškov dela.

Ustanovili javni zavod, želja upravljati dvorec

Dornavski svetniki so potrdili letošnji proračun, v katerem predvidevajo tri milijone evrov prihod-

kov, glavno investicijskega denarja bodo namenili za dokončanje energetske sanacije objekta starega vrtca in spremembe načina ogrevanja.

Potrdili so tudi odlok o ustanovitvi javnega zavoda za turizem, kulturo, šport, medgeneracijsko sodelovanje in socialnovarstvene storitve (kratko ime Javni zavod

Dornava). Temeljni namen ustanovitve zavoda je, da bi upravljal z dornavskim dvorcem, v katerem je država obnovila kapelo in oranžerijo. Občina v ustanovitvenem odloku predvideva sestavo sveta zavoda s sedmimi člani. Štiri člani bi imela občina in bi jih imenoval občinski svet, po enega bi imenovali zaposleni, župan in ministristvo za kulturo. Glavni finančni vir za delovanje zavoda bi zaenkrat predstavljal občinski proračun.

O šoli Polenšak ničesar novega, ZUDV krajan ne bi imeli

Svetnik Dominik Kukovec je na seji vprašal, kaj je z nekdanjo šolo Polenšak. Župan Matej Zorko je pojasnil, da bi v času nekdanje vlade lahko objekt kupil ZUDV Dornava, a da je zaradi tega v kraju nastal revolt, saj je vprašanje, katero enoto bi preselili na Polenšak (menda tiste vedenjsko bolj problematične uporabnike, op. a.). »Šola je 10 let zaprta, sedaj pa od mene pričakujete, da bi to vprašanje uredili v nekaj mesecih. To ne gre,« je pojasnil župan Zorko in dodal, da se je sicer pri njem oglasilo nekaj potencialnih investitorjev, ideje so v glavnem v smeri razvijanja turizma.

Mojca Zemljarič

Mernik odločno proti podražitvi vode

Marko Mernik je podražitvi vode nasprotoval in glasoval proti. »Javna podjetja ne delajo za dobiček. Menim, da gre za pretirano podražitev, ki ni realna. Treba je vedeti, da podražitev vode posledično dvigne cene v marsikateri dejavnosti. Ni mi jasno, kako se lahko vsi strinjajo s tem, gre vendarle za 50-odstotni dvig cene. Tega ne podpiram. Si predstavljate, v kakšnem položaju so upokojeanci z nizkimi pokojninami? Pokojnine so jim dvignili za 20 evrov, medtem ko jih z dvigom zneskov na položnicah dodatno obremenimo za 60 evrov. Tu ni nobene logike! Samo v razmislek, ali so cene upravičene,« je poudaril.

Foto: MZ

Slovenija, Podravje • Na razpis se ni prijavil niti edini dosedanji izvajalec

Letos brez letalske protitočne obrambe?

Kot je že stalnica, se tudi letos zatika pri izvajanju protitočne letalske obrambe, tokrat že na samem začetku, pri izbiri izvajalca. Na razpis kmetijskega ministrstva se namreč ni prijavil nihče, niti edini dosedanji izvajalec Letalski center Maribor.

V začetku marca je kmetijsko ministrstvo na portalu javnih naročil objavilo razpis za izvajanje letalske obrambe pred točo na območju severovzhodne Slovenije, vendar do roka ni prispela nobena ponudba. Na ministrstvu sicer trdijo, da se vsebinski pogoji v primerjavi z lanskim letom niso spremenili. Kot kaže, pa je težava v višini sredstev. Med pogoji so namreč navedli, da ponudba ne sme preseči slabih 283.000 evrov (brez DDV).

»Razloga za neprijava sta dva, prvi je ta, da smo za razpis izvedeli zadnji hip, saj je bil prvič objavljen

tako hitro, kar gre sicer po drugi strani pohvaliti. Kot drugo pa je problematična višina sredstev. Gre za absolutno premalo denarja. Cena reagentov se je zvišala za 300 %, da ne govorim še o vseh drugih zadevah – od vzdrževanja itd. Vse se draži. Država tako ali tako za izvajanje protitočne obrambe daje premalo, od vsega pobere še 22 % davek. Po vrh vsega pa so nam rok za izvedbo obrambe podaljšali za mesec dni,« je kritičen vodja izvajanja protitočne letalske obrambe na LC Maribor Darko Kralj, ki je ob tem še navrgel, da dejstvo, da za javni

razpis ni bilo zanimanja, niti iz tujine, že samo po sebi pove vse; da je cena neustrezna.

Tudi v drugo ministrstvo ne bo razpisalo več denarja

Ministrstvo sedaj načrtuje ponovitev razpisa. Pred tem pa je občine še pozvalo, naj do konca marca ponovno posredujejo pooblastila za izvedbo novega skupnega javnega naročila. Ob tem so na ministrstvu povsem jasno povedali, da tudi na drugem javnem naročilu ne bo na

Foto: CG

Kmetijsko ministrstvo bo po neuspelem razpisu za izvajanje letalske protitočne obrambe razpis ponovilo.

V devetih letih za letalsko obrambo več kot dva milijona evrov

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ministrstvo	51.226	57.209	57.131	57.040	88.256	88.638	86.878	123.876	114.417
Občine	103.371	107.155	109.361	107.274	163.903	176.258	171.038	230.480	212.489
Skupaj	154.597	164.364	166.492	164.314	252.159	264.896	257.916	354.356	326.906

Vir: MKGP

Foto: Arhiv

voljo več denarja kot na prvem: »Ministrstvo je že na prvem javnem naročilu namenilo najvišji možni znesek, ki je bil za namen sofinanciranja obrambe pred točo zagotovljen v proračunu ministrstva za leto 2023.«

K naročilu, ki je sicer padlo v vodo, je pristopilo 67 občin, kar je nekaj več kot lani. Vsako leto se najdejo takšne, ki obrambe ne sofinancirajo, čeprav so na branjenem območju. Območje namreč obsega 71 občin, od tega vseh 41 iz Podravja.

Kralj pravi, da se bodo na nov razpis prijavili. »Že zaradi odgovornosti do ljudi. Sami tudi precej vlagamo v opremo za obrambo, ravno sedaj smo v eni večji naložbi. Upamo pa, da bo v drugo znesek višji vsaj za 30 odstotkov, kolikor so višji stroški, sicer pa bomo pač izvajali obrambo v manjšem obsegu,« je še dejal ter poudaril, da nikakor ne more razumeti, zakaj je teh 300.000 evrov takšna težava, ko pa lahko en sam točenosni oblak hitro povzroči za milijon ali celo več de-

set milijonov evrov škode.

Zelo različni zneski občin

Za izvajanje letalske protitočne obrambe je sicer lani šlo okoli 327.000 evrov, kar je približno 30.000 evrov manj kot leto poprej. 65 odstotkov potrebnega denarja so prispevale vključene občine, preostalih 35 odstotkov pa država.

Zanimivo pa bo spremljati, kakšen bo letošnji razrez sredstev, ki ga bodo prispevale posamezne občine. Kot smo namreč ugotovljali lani, je ta milo rečeno precej čuden, saj so zneski zelo različni, ne glede na površino ali število prebivalcev.

Letalska protitočna obramba je v zadnjih devetih letih stala skupaj 2,1 milijona evrov, pri čemer je država prispevala slabih 725.000 evrov, občine pa skoraj dvakrat več, blizu 1,4 milijona evrov. Sicer pa se v javnosti občasno pojavljajo tudi vprašanje glede same učinkovitosti omenjene obrambe.

Monika Horvat

Slovenija, Podravje • Akcije za manjšo in cenejšo rabo električne energije

Varčujemo zaradi ozaveščenosti ali ker nimamo?

Kljub temu da so v Sloveniji trenutno cene elektrike regulirane z vladno uredbo, se dobavitelji za ohranjanje odjemalcev in privabljanje novih poslužujejo različnih akcij, s katerimi si je mogoče znižati mesečne stroške.

GEN-ijevi gospodinjstvi odjemalci so tako v začetku februarja prejeli obvestilo o prvem popustu za varčno rabo elektrike, saj so od začetka lanskega oktobra do konca decembra v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2021 skupno porabo zmanjšali za tri odstotke. Zato jim na februarjskih računih, izdanih v marcu, pripada popust v višini

enega oziroma 1,10 evra, če upoštevamo še DDV.

GEN-i: prihranek do deset evrov

»To je šele prvi popust od štirih, ki si jih lahko naši odjemalci obetajo v primeru nadaljnjega skupnega zmanjševanja porabe energije.

Če se bo ta prihranek v prvih treh mesecih letošnjega leta povečal za dodaten odstotek, bo popust znašal že štiri evre, če pa nam uspe naš ambiciozen in družbeno odgovoren cilj, to je deset odstotkov privarčevane energije, bodo majski zneski na položnicah za elektriko nižji za kar deset evrov,« pravijo na GEN-i.

»Res se zdi, da ena minuta tuširanja manj, ena ugasnjena luč in eno pranje perila na nižji temperaturi ne prinesejo velike spremembe. Ampak ko to skupaj počne več kot 230.000 gospodinjstev, je razlika očitna. V času energetske krize je pomembno, da vsi aktivno pristopimo k izzivom za njeno premagovanje, v GEN-i pa želimo biti zgled in pobudnik pozitivnih dejanj, zato našim strankam še posebej v tem času pomagamo prepoznati navade, s katerimi lahko zmanjšajo porabo energentov. Zato smo se tudi lotili kampanje, ki bo trajala

od lanskega oktobra do letošnjega septembra, v kateri spremljamo skupno dobavo in posledično porabo tako električne energije kot zemeljskega plina naših obstoječih gospodinjstev odjemalcev.«

Primerjava s podobnimi okoliščinami

To porabo v posameznem kvartalu pri istih pogojih primerjajo z dobavo oziroma porabo v istem kvartalu predhodnega leta, pri čemer dodatno upoštevajo tudi vpliv vremenskih okoliščin. Za posamezni kvartal tako izračunajo, kakšen bi bil odjem, če vremenske okoliščine ne bi odstopale od klasičnih, pričakovanih temperatur. Pričakovane temperature so izračunane kot povprečje temperature po mesecih za zadnjih pet let ali več. »Za pripravo kar najbolj učinkovitih nasvetov za prihranke energije in posledično tudi stroškov smo se še pred začetkom kampanje povezali s Centrom za energetske učinkovitosti Inštituta Jožef Stefan.«

Poraba električne energije se je v treh mesecih, kot rečeno, zmanjšala za tri odstotke, zemeljskega plina pa za kar 22 odstotkov. »Za privarčevano energijo smo februarja skupno namenili za skoraj milijon evrov popustov, kar pomeni, da torej ne gre zgolj za simbolično potezo, pač pa za cilj, s katerim želimo dvigniti zavedanje, da lahko le skupaj obrnemo tok razvoja v smer trajnostne prihodnosti, za kar šteje vsak posamezen korak.«

Najbrž bo šele čas pokazal, za koliko se je poraba znižala tudi na račun tega, da so ljudje varčevali, ker nimajo denarja za visoke račune elektrike (in plina), ne pa zato, ker so »energetsko« ozaveščeni. Gotovo je namreč to zimo marsikoga v objemu doma zeblo in je obenem pazil tudi, kolikokrat je prižgal štedilnik in kolikokrat vklopil bojler.

Energija Plus: zbiranje točk

Medtem ko je manjši račun za elektriko pri GEN-iju odvisen od skupne porabe odjemalcev, pa je pri mariborski Energiji Plus od vsakega posameznika, če izkoristi po-

njene ugodnosti in zbira točke, ki jih lahko nato uporabi kot popust na računu za elektriko. Sto točk prinaša en evro popusta, največ, 500, torej pet evrov popusta, pa jih lahko dobijo novi odjemalci Energije Plus, ki se včlanijo v »lojalnostni« program Moj Plus. Takšna ugodnost je do konca januarja veljala tudi za obstoječe člane, zdaj pa ne več. Točke prinaša še storitev Zlata ura, v okviru katere si je mogoče zagotoviti do 50 odstotkov cenejšo elektriko, in to trikrat na teden po tri ure. Gre za spremenljiv prihranek, upoštevano na vsakokratnem računu, ki pa so ga lahko deležni, kot izhaja iz drobnega tiska, samo tisti odjemalci, ki že imajo elektronske števec, vključene v sistem daljinskega zajema podatkov. Zbiranje točk poleg popusta na dobavljeno energijo omogoča tudi popuste pri poslovnih partnerjih Energije Plus, kot so Woop! vstopnice, karte za smučanje in smučarske tečaje na Mariborskem Pohorju ob določenih dnevih ter obisk nekaterih fitnessov in spajev.

Senka Dreu

Foto: Pixabay

Ormoško • Spomladanska čistilna akcija

Nabrali za kar 3,5 tone odpadkov

Pred dobrim tednom so se po državi zvrstile čistilne akcije. Čistejši sta tudi občini Središče ob Dravi in Ormož, kjer so iz okolja skupaj odstranili kar 3,5 tone odpadkov.

Foto: Arhiv občine Ormož

Pri čistilni akciji so sodelovali tudi mlajši.

S komunalnega podjetja Ormož, ki je poskrbelo za odvoz zbranih odpadkov z zbirnih točk, so sporočili, da so v občini Središče ob Dravi odpeljali okrog 760 kilogramov različnih odpadkov, v ormoški občini, kjer so potekale akcije v posameznih krajevnih skupnostih, pa vsega skupaj približno 2.800 kg. Sodeč po količini zbranih odpadkov je bil odziv dober. Na ormoški občini ocenjujejo, da se je akciji pridružilo okoli 700 občanov, sodelovali so tudi občinski uslužbenci, v Središču pa je bilo vseh okoli 80. Med prostovoljci so bile vse generacije.

Med pobranimi odpadki so prevladovala embalaža, pločevinke, plastenke in odpadna folija, s katerimi so bili nasmeteni predvsem predeli ob glavnih cestah, naleteli pa so tudi na nevarne odpadke – avtomobilske pnevmatike s platišči, še vedno tudi salonitne plošče itd. Sicer pa menijo, da je odpadkov v okolju iz leta v leto na splošno manj. Zahvaljujejo se vsem za udeležbo, da so prispevali k čistejšemu in prijaznejšemu okolju. Obenem pa velja še povabilo na čistilno akcijo v Svetem Tomažu, kjer bodo čistili 22. aprila.

Monika Horvat

Lenart • Veterani vojne o aktualnih temah

Proti potvarjanju zgodovine

Člani območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo so na letošnjem občnem zboru gostili krovne predsednika generalmajorja Ladislava Lipiča.

Foto: arhiv občine

Lenarški župan Janez Kramberger in predsednik ZVVS Ladislav Lipič

V svojem govoru je izpostavil zlasti skrb za ohranjanje zgodovinske resnice, ki si jo skušajo nekateri zaradi lastnih interesov prilastiti in jo celo potvoriti, namesto da bi bili na osamosvojitveno vojno vsi skupaj ponosni ter bi jo jemali kot vseslovensko vrednoto, kot simbol upornišva. Lipič tudi ni mogel mimo nedavne združitve Muzeja slovenske osamosvojitve in Muzeja novejšje zgodovine Slovenije v novoustavljene javni zavod Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, ki je javnost znova razklala na dvoje.

»Vlada je storila to, kar smo predtem že predlagali tudi vojni veterani, združeni v Zvezi veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS) in v Zvezi policijskih veteranskih društev Sever. Želimo si namreč, da bi bila osamosvojitve, vključno z vojno za Slovenijo, predstavljena čim bolj objektivno, na podlagi zgodovinsko ugotovljenih dejstev. Arhivsko gradivo je shranjeno v različnih muzejih in zasebnih zbirkah, zato je lahko del tega hitro izgubljen ali celo uničen, kar bi pomenilo nepopravljivo škodo. Obdobje slovenskega osamosvajanja je neločljivi del novejšje slovenske zgodovine, zato po našem mnenju sodi pod skupno streho Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije. Tako bodo preprečene tudi različne zlorabe, kot je bil nedavni primer odtujitve najvišjih državnih odlikovanj iz muzejske zbirke.«

Lenarški veterani so na letnem občnem zboru sprejeli tudi letošnji program dela, katerega vrhunec je tradicionalni pohod po poteh generala Maistra, ki v Slovenske gorice in Zavrh vsako leto privabi vojne veterane iz vse Slovenije.

SD

Podravje • Marjan Skok, Naj dobitnik Štajerskega tednika

„Vsak lahko osreči, če le hoče“

Bralci Štajerskega tednika so za Naj dobitnika izbrali Marjana Skoka, znanega ptujskega gostinca. S tem je postal tudi finalist izbora. To se ga je zelo dotaknilo.

„Zahvaljujem se vsem ljudem, ki so ga spraševali, kaj priki so glasovali zame. Človeku je ob tem toplo pri srcu, ko vidi, da je toliko ljudi oddalo glas zate. Sam nisem nikoli razmišljal o tem, da bi bil nagradjen za to, ker sem nekomu pomagal v nekem trenutku. Želim, da ostanejo naši gostje še naprej in da tudi oni malo odprejo svoja srca. Če le lahko, naj pomagajo ljudem v stiski. Pozivam tudi moje vrstnike, naj tudi oni odprejo svoja srca za tiste, ki se tudi trudijo, a jim ne uspeva. Želim si, da ne bi videli tudi malo dobrosrčnih do tistih, ki si tega ne morejo privoščiti,“ je povedal Marjan Skok.

Večina njegovih prijateljev je bila že ob začetku izbora prepričana, da bo postal Naj dobitnik Štajerskega tednika, tudi domači. Sam se s tem ni ukvarjal. „Ljudje so tisti, ki se morajo odločiti,“ je odgovoril

vsem, ki so ga spraševali, kaj pričakuje. Osebo pa ga je izid zelo presenetil, toplo mu je pri srcu. V teh dneh je prejel čestitke mnogih. Hkrati s čestitkami pa so oživili tudi spomini na mnoge dogodke, ki so Marjana Skoka in ljudi trajno povezali. Nekoč je on pomagal njim, zdaj se mu z glasovanjem za Naj dobitnika zahvalili za vse tisto, kar je naredil zanje. Kdor ga pozna, ve, da te svoje pomoči ni nikoli razglašal, tudi za to so mu ljudje tako hvaležni. Če je le bilo mogoče, so se skupaj povesečili ob številnih priložnostih. Vsem, ki so glasovali zanj, se bo zahvalil tudi na priložnostnem pikniku, ki ga pripravlja. Pekli bodo palačinke, ponudili jed na žličo in nov letnik hišnega piva Gastro. Novo nepozabno srečanje in druženje.

Četudi je sedaj že nekaj let upokojen, vodenje družinskega podje-

Foto: Črtomir Goznik

Marjan Skok

tja Gastro je prepustil sinu Marku in snahi, je še vedno aktiven. Rad je v kuhinji, v stalnem stiku z ljudmi, sredi življenja. Škoda bi bilo, da svojega bogatega znanja in izkušenj ne bi prenašal naprej. Gostinstvo je danes v veliki krizi, kadra ni. Družba bi morala več narediti za to, da bi gostinski poklic ponovno dobil veljavo, poudarja. Včasih je bil poklic natakara in kuharja zelo cenjen. Hvaležen je svoji babici, da ga je navdušila za kuhanje, da mu je zapustila tudi dragocene stare kuharske knjige. Nekaj jih še ima, nekaj jih je podaril svoji nekdanji učiteljici. Priprava lokalnih in starih jedi ga že od nekdaj še posebej

privlači. Tudi Ptuj kot zakladnica dobrot bi moral več delati na tem, na ponudbi starih jedi, da bi zakladnica tisočletij tudi na tem področju pustila svoj pečat.

Sam je še poln idej. V družinskem podjetju Gastro sedaj že razmišljajo o tem, da bi eno uro pred zaprtjem restavracije na Rajšpovi 16 po polovični ceni ponudili hrano, ki so jo tisti dan pripravili. Tudi s tem želijo pomagati ljudem v stiski, ki je vsak dan večja. Marjan Skok je prepričan, da bi vsak lahko pri sebi razmislil, kako lahko pomaga v teh časih. Vsak, še tako majhen prispevek bo nekoga osrečil.

MG

Ptuj • Območna revija otroških pevskih zborov

Letos je zapelo 700 mladih pevcev

Na letošnji, že 62. Območni reviji otroških pevskih zborov je skupaj nastopilo 18 zborov. Prvič letos sta se predstavila zbora: Glasbene urice OŠ Markovci in OPZ ZGŠ iz samostana sv. Petra in Pavla Ptuj. Strokovno je njihove nastope spremljala Manca Gošnik Vovk.

Po vsaki reviji so zbori prejeli strokovno mnenje in napotke za delo naprej. Glede na njihovo raz-

vrstitev po nivojih se bodo lahko prijavili na regijsko tekmovanje otroških in mladinskih pevskih

zborov v letošnjem letu, ki bo 27. maja za Štajersko in Pomurje v Gornji Radgoni, v letu 2024 pa na

Foto: Črtomir Goznik

Na letošnji, 62. območni reviji otroških pevskih zborov je nastopilo 18 zborov. Na fotografiji OPZ OŠ Kidričevo.

MG

Ptuj • Galerija mesta Ptuj

Ročno delo kot komunikacija

V Galeriji mesta Ptuj so odprli razstavo Hand Made v drugi verziji. Njena kustosa sta Marika Vicari in Jernej Forbici v sodelovanju z Dušanom Fišerjem, vodjem galerije.

V petih prostorih so na ogled izvorna dela 15 mednarodno uveljavljenih umetnikov, ki se predstavljajo z več kot 70 likovnimi deli različnih oblik in materialov oz. pripovedi.

„Razstava Hand Made 2.0 (Ročno delo 2.0) odraža značilnosti roč-

nega dela kot nečesa dragocenega na eni strani in predanega na drugi strani. V naših tradicijah in kulturah ima ta ročnost še zmeraj velik pomen. Verjamemo, da s to razstavo ponujamo možnost, da povemo in pripovedujemo o sebi, da najdemo trenutek odmora od mobilnosti in

ročno delo je prav to: razmišljanje, refleksija, početje, komunikacija,

Foto: Črtomir Goznik

V Galeriji mesta Ptuj so postavili razstavo Hand Made 2.0 (Ročno delo 2.0).

MG

iskanje časa za nas in drug za drugega,“ je med drugim ob odprtju razstave povedala kustosinja Marika Vicari.

Razstava bo na ogled do 30. aprila.

Ormož • Zavod Botanik v novo investicijo

Vse bolj iskane zdravilne zelišče mešanice

Socialno podjetje Zavod 100% naravno Botanik iz Ormoža, ki se ukvarja s pridelavo in predelavo zelišč, se po težkem času korone širi in razvija. Svojo prodajalnico na ormoškem Kerenčičevem trgu so pred kratkim zaprli, saj so se lotili novega, večjega projekta.

Gre za socialno podjetje, ki je prav gotovo primer dobre prakse, kako iz majhnega, a z veliko mero iznajdljivosti in trdega dela v okolju, kjer sicer primanjkuje delovnih mest, ustvariti nove zaposlitve, ob tem pa mu tudi nekaj ponuditi – ekološke izdelke – ter nadaljevati razvoj. Vse se je začelo leta 2011, ko se je Iztok Luskovič, ki ga je z zeliščji že kot otroka tako rekoč okužil njegov stric, ob pomoči prijateljev in družine podal na pot socialnega podjetništva in ustanovil Zavod 100 % naravno Botanik. Z leti so sprva na podlagi 50 arov velike zeliščne njive in dela prišli do dveh rednih zaposlitev, poleg Iztoka je zaposlena tudi njegova žena Tamara, občasno pa preko projektov ali razpisov zaposlijo še dodaten par rok. Podjetje nadaljuje z rastjo. Ekološko pridelana zelišča vzgajajo že na hektarju površin. Pridelujejo okoli 20 do 25 vrst zelišč in zdravilnih rastlin (od melise, timija-

na, ameriškega slamnika, poprove mete ...), nekatere rastline, kot so kopriva, bezeg, lipa idr., pa nabirajo tudi v naravi. Lani so pridelali in nabrali skupaj okoli 4 tone svežih zelišč, kar pomeni približno 700 kg posušenih rastlin.

Njihove čajne mešanice v šole in vrtce

Vse njihovo delo je praktično oparavljeno na roke. Upoštevajo ekološki način pridelave, ne škropijo. Z svojimi čaji oskrbujejo domače vrtce in šole ter nekatere zavode, njihove čajne mešanice pijejo tudi Nemci, saj z njimi zalagajo veliko nemško trgovsko verigo pravičnih trgovin El Puente. Prav na podlagi njihove pobude so začeli ponujati začimbe, kot so bazilika, origano, majaron, timijan, rožmarin itd.

Ker pa se čajne mešanice v glavnem prodajajo v hladnejšem delu leta, so ponudbo nadgradili

z zeliščnim ledenim čajem. »Napitke iz Botanika je že moč dobiti v dveh gostinskih lokalih v Ormožu, predstavljamo se tudi na Lidlovih policah v okviru Lidlove lojtrce domačih. Naša želja je vzpostaviti trgovsko verigo in nagovoriti širšo paleto kupcev,« je dejal Luskovič. Poleg omenjenih izdelujejo tudi različne tinkture, naravna mazila, mila, olja, sirupe, zeliščne likerje itd. Veliko je povpraševanja tudi po darilnem programu.

Največ povpraševanja po pripravkih za lajšanje želodčnih težav in nespečnosti

Iztok sicer opaža, da ljudje v primeru zdravstvenih težav vse bolj iščejo pomoč tudi v naravnih metodah, kot so zelišča. »Najbolje gredo v promet zeliščne mešanice, ki jih posebej pripravljamo. Povečani iščejo pripravke za lajšanje težave z želodcem in želodčno kislino, precej je povpraševanja tudi po čajih za nespečnost, depresijo, skratka za pomirjanje,« je pojasnil in poudaril, da ima narava velikansko moč, ki jo je treba s pridom izkoristiti in pravilno usmeriti.

Nov dom in poslovni prostori

Po težkem obdobju korone, ko se je tudi pri njih prodaja precej ustavila, zlasti v šolah in vrtcih, sedaj odpirajo novo poglavje. Pred dnevi so zaprli trgovnico na Kerenčičevem trgu ter se lotili novega, dlje časa zelenega projekta: »Kupili smo manjšo kmetijo, le streljaj oddaljeno od Ormoža. Površine, kjer do sedaj gojimo zelišča, bomo obdržali, na tem mestu, kjer si bomo med drugim uredili tudi dom, pa bomo naredili velik zeliščni vrt, ki bo na voljo za ogled, prostor za delavnice, pakirnico in sušilnico ter manjšo prodajalnico. Nekako je ves čas tlela želja, da imamo bolj kot ne vse na enem mestu ter da še bolj razvijamo to drugo dejavnost – prirejanje naravoslovnih dni, predavanje, izobraževanje in delavnice o dobrodejnem učinkovanju zelišč in zdravilnih rastlin,« je pojasnil Iztok, ki načrtuje, da bodo izdelke na novi lokaciji lahko začeli ponujati predvidoma že prihodnji mesec. Obnova bo skupaj z nakupom hiše veljala okoli 120.000 evrov. V prihodnje pa načrtujejo še kakšno

V Zavodu Botanik uporabljajo vsega okoli 50 različnih vrst zelišč, največ zanimanja je za njihove zeliščne čaje.

delovno mesto. Med tem časom pa jih je mogoče najti na ormoški tržnici vsak petkov dopoldan, iz-

delke pa ponujajo tudi v svoji spletni trgovini.

Monika Horvat

Ptuj • 49. občni zbor Društva diabetikov

Za diabetike nujni redni pregledi oči

Že po tradiciji na občnih zborih Društva diabetikov Ptuj ne manjka petja oz. glasbe. V izobraževalni temi, ki je tudi stalnica njihovih srečanj, pa je o posledicah sladkorne bolezni na obeh govorila Dušica Pahor, dr. med., vodja oddelka za očesne bolezni UKC Maribor.

Letos so se člani Društva diabetikov zbrali že na 49. občnem zboru, ki je bil tudi volilnega značaja. Dosedanje vodstvo je dobilo nov mandat.

Poudarila je, da bolj kot so sladkorni bolniki ozaveščeni, manj je posledic, nihče pa naj ne bi oslepel zaradi sladkorne bolezni. Makularni edem je samo del zgodbe sladkorne bolezni, ki se kaže navzven. Rumena pega je nekaj najhujšega, ki se ti zgodi, ko si starejši ali pa sladkorni bolnik. Nadvse pomembno je, da je bolnik seznanjen s pomembnim rednih kontrol očesnega ozadja.

Slovenija je že pred leti začela s preventivnimi pregledi in določenimi programi, da bi se pojav diabetične retinopatije čim bolj zmanjšal.

Vlada je leta 2015 uveljavila poseben program preventivnih pregledov očesnega ozadja pri

sladkornih bolnikih, ki poteka v osmih centrih. Pričakovali so, da bo izvedenih 50.000 pregledov letno, na žalost pa je bil odziv zelo slab. Letno jih je le 10.000. V naši državi je po oceni 200.000 obolelih za sladkorno boleznijo, kar predstavlja desetino prebivalstva. Majhen del pa jih je vključenih v društva, ker si želijo biti dobro informirani in si tako tudi sami pomagati. Vsak bolnik s kronično boleznijo je najprej zdravnik sam sebi.

V Društvo sladkornih bolnikov Ptuj je bilo v letu 2022 vključenih 350 članov. Skupaj so za izvajanje programov in za delovanje društva v preteklem letu porabili 1.978 prostovoljnih ur. Društvena pisarna je odprta

vsako sredo, vsak prvi četrtek v mesecu pa pridno hodijo. Člane vabijo na zdravstvena predavanja in edukativne programe. Podroben program z novimi zdravstvenimi temami ter družbeni so pripravili tudi za leto 2023. Dosedanjemu vodstvu, Sonji Korošak (predsednica), Idi Fric (tajnica) in Dragu Plečku (blagajnik, računovodja) so vodenje društva zaupali tudi za nov mandat.

V letu 2024 se bodo člani Društva diabetikov zbrali že na 50. občnem zboru. Upajo, da jim bodo ob tej priložnosti prisluhnili tudi predstavniki lokalnih okolij, iz katerih prihajajo njihovi člani. Letos se niso odzvali.

MG

Cerkvenjak • Namesto plastičnih in elektronskih sveč električne lučke

Za večino še preveč inovativno

Petnajst let mineva, odkar so se v Cerkvenjaku začeli resno zavedati (pre)velike potrošnje sveč, po kateri Slovenci slovimo daleč naokrog, ter razmišljati, kako zmanjšati obremenitev okolja zaradi posledične odpadne plastike pa tudi baterijskih vložkov.

Zato so se lotili projekta elektrifikacije pokopališča in po njem napeljali električne kable nizke napetosti, ki vodijo do posameznih grobov. Kot je povedala Simona Kramberger iz občine Cerkvenjak, jih je v projektu poleg okoljske ozaveščenosti vodilo tudi dejstvo, da električne »večne« lučke na grobovih gorijo v vsakem vremenu.

»Od približno 550 grobov, kolikor jih imamo na pokopališču, se je za elektrifikacijo odločila dobra desetina, nekje med 55 in 60 lastniki grobov. Stroški porabe električne energije letno znašajo dva evra, dodamo jih k položnici za najem groba, dodaten in enkratni strošek sta še napeljava elektrike na grobno polje v že

obstoječo luč; če te na grobu ni, pa še nakup luči.«

Ker se podjetje Azaleja, ki je izvajalo projekt, s tem ne ukvarja več, zdaj za nemoteno delovanje obstoječih električnih večnih lučk na pokopališču skrbi zasebnik iz Ljutomeru. »Dokler ne najdemo novega specializiranega izvajalca, storitve ne bomo ponujali novim naročnikom,« dodaja Krambergerjeva, ki priznava, da so si od projekta pred leti več obetali. »Računali smo, da si bomo kot upravljavci pokopališča tako postopno znižali stroške odvoza odpadkov. Vemo tudi, da dogorele plastične sveče kazijo videz pokopališča, predvsem je to najbolj opazno po dnevu mrtvih. S tem bi rešili tudi to težavo, če

bi seveda upoštevali dejstvo, da je na grobu večna lučka in ne bi več množično prinašali plastičnih sveč. Pokojnim svojcem se namreč lahko poklonimo tudi samo z obiskom njihovega groba. Toda očitno se je uresničil naš pomislek, ki smo ga imeli pred začetkom projekta – ljudje težko sprejemajo radikalne novosti, zlasti tiste, ki so povezane s spominom na mrtve, tradicija prinašanja sveč je namreč še vedno trdno zapisana v nas.«

A ne kaže obupati, kajti dogajanje v svetu nas sili v prenekatero spremembo miselnosti, tako na področju okoljevarstva in odpadkov kot energetske in druge varčnosti.

SD

Na pokopališču v Cerkvenjaku je dobra desetina grobov opremljena z električno napeljavo, zato na njih v vsakem vremenu sveti električna večna lučka.

Foto: občina Cerkvenjak

Piše: Dani Zorko • Po poteh in stranpoteh Azije

Golica v Melaki

Kot sem že omenjal, nama je bila Melaka zaradi svoje raznolikosti zelo všeč. Tu sva preživela nekaj dni, pa nama ni bilo niti malo dolgčas. Kljub vsemu pa ne bi pisal o vseh podrobnostih, ker jih je bilo enostavno preveč, nekatere tudi manj zanimive.

Večere sva izkoriščala za načrtovanje poti naprej, saj sva imela veliko teraso z razgledom na reko Melaka, ki se izliva v Južnokitajsko morje, terasa pa je nudila mir in sveže ideje. Iz Kuala Lumpurja sva imela načrtovan let na malezijski del otoka Borneo, kjer sva si že rezervirala tudi avto za obisk oddaljenejših območij. Sproti sva spremljala tudi vremenske razmere in za otok Borneo ni bilo napovedano preveč lepo vreme – ampak za to

se bova lahko sekirala kasneje.

V Melaki pa sva si zadnji večer privoščila še eno izmed njenih zanimivih doživetij kot popestritev potovanja. Tako kot drugod tudi tu po mestu vozijo tuktuki, ki so pravzaprav motorji trikolesniki, ki za sabo vlečejo kabino s sedežem za dve ali tri osebe. Tega splošnega prevoznega sredstva do sedaj še nisva uporabljala, ker ni bilo potrebe, tu pa sva si ga zaželela iz prav posebnega razloga. Ti tuktuki

so namreč na vse možne načine okrašeni in izvorno pobarvani, da že sami po sebi zbujejo pozornost, poleg tega pa si lahko med prevozom izbereš svojo skladbo, ki jo potem predvajajo na ves glas. Posebno doživetje pa nastane šele zvečer, ko poleg vsega naštetega prižgejo še lučke, da se voziš po ulici kot v luna parku. In tega seveda z Jernejem nisva hotela zamuditi.

Odpravila sva se na enega izmed njihovih postajališč, kjer jih je

Utrinek iz Melake

Foto: Dani Zorko

čakalo po deset ali petnajst skupaj, pripravljenih na vožnjo. Čisto po pravilih sva najbolj všečnega oku-

pirala in se začela pogajati za ceno. V enem izmed prejšnjih prispevkov sem že omenjal, da smo se pri cenah vedno lovili na razliki pol evra, ampak na ta način sva vedno dobila zraven še kup drugih koristnih informacij, ki sva jih seveda poplačala z nekaj napitnine. Pa seveda takoj si naredil vtis, da se ne pustiš prinesiti okoli. Torej, z enim voznikom tuktuka sva se sporazumela za ceno krajše vožnje, ostala pa je še samo malenkost, ki se ji reče glasbena želja. Malo sva se spogledala in takoj sva vedela, kaj bomo poslušali – našo Na Golici!

Ko so Maleziji zaslišali uverturo s trobento in frajtonarico, se je za nekaj trenutkov vrvež na ulici usta-

vil. Tudi najin šofer je dobil nekam velike oči, ziniti pa ni upal nič. Okoli se je nabrala kar lepa množica ljudi, zato sva začela ploskati v ritmu, da so nama pritegnili tudi ostali. Prav zanimivo je bilo, kako sva iz čiste ga navdiha naredila trenutek tako poseben. Animacijo sva zaključila kar v slovenščini z besedami, da pa je zdaj heca konec in da se naj vsi spravijo nazaj delat. Seveda ni nihče nič razumel, dobre volje smo bili pa vsi.

Še ko sva prispela v stanovanje, nama je šlo na smeh. Še dobro, da sva počasi morala začeti pakirati, da ne bi dobila še kakšne bolj prefrigate ideje za predstavitev glasbenih žanrov ubogim Malezijcem.

Foto: Dani Zorko

Tuk tuki v bojni pripravljenosti podnevi ...

Foto: Dani Zorko

... in v večerni akciji

Foto: Profimedia

AVTOR: DUSAN KOVAČIČ	JED IZ LIGNJEV	MORSKA RIBA, ZLATOBROV	POGOVORNI IZRAZ ZA MAZILLO	POLDE BIBIČ	OSNOVNA ENOTA ZA MERJENJE PROSTORNINE	DROG NA VOZU ZA VPREGANJE ŽIVALI	DIVJA KOZA AZIJSKIH GORA
ZAROTA							
AZUSKI POLOTOK							
NERESNICA				KATRAN			
ZAKRITJE NEBESNEGA TELESA				MANJSI OBROK HRANE			
						OPERNI SPEV	PRIPADNIK AFRIŠKEGA LJUDSTVA
SEMITSKI BOG PLODNOSTI	NENA-VADNOST, NEPRAVILNOST	BISTVO DOJETJA PREDMETA PO HUSSERLU	JUNIOR	ZNAČILNI SPREMNI POJAV	NEPOPUSTLJIVO VZTRAJANJE	SKLADATELJ HAČATURJAN HONGKONGSKI IGRALEC (JACKIE)	
DRUGO NAJVEČJE MESTO BIH						CARL LEWIS SVEDSKO SMUCARSKO SREDIŠČE	ROBERT ALTMAN PREBRISANEC
PREKINITEV NOSČENOSTI, SPLAV						ANGLEŠKA BOLEZEN DIJAK PRVEGA LETNIKA	
DALMATINSKO ŽENSKO IME				DIHANJE			
LOMLJENJE, ZLOM				REKA, KI TEČE SKOZI MÜNCHEN ALENKA BIKAR			ZNAK ZA ENAKOST
NEMŠKI IGRALEC IN SCENOGRAF (KURT)					ULTRA-VJOLIČNA		MAJHNA GORICA
GRŠKI OTOK V KIKLADIH					LEA EINFALT		
SVETLANA MAKAROVIC		ČOKAT HIŠNI PES					
		ROKOMETAŠ HENIGMAN					
ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING				NERODEN CLOVEK			
				PODJETJE			
STRMO POBOČJE NA MORSKI OBALI				Z VODO DO STROPA ZALIT DEL ROVA ALI KRASKE JAME, SIFON		EROS RAMAZ-ZOTTI POŠKODBA TKIVA	
JUŽNO-AMERIŠKO INDIJANSKO PLEME				VILICAŠTE RIBJE KOŠČICE 4. IN 5. VOKAL			
NIKOLAJ OMERSA		RETORMANSKI JEZIK ERMANNO OLMI					
OSEMURNI DELOVNI ČAS							
ODPRTA DVORANA V STARI GRČIJI				NEKDANJI BRAZILSKI NOGOMETAS			

Foto: Dani Zorko

Evropski kolonialisti so prinesli tudi krščanstvo.

Štajerski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
 Naročniška razmerja: **Majda Šegula (02) 749-34-16**
 Transakcijski račun: **04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.**
 E-mail uredništva: **tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si**
 Oglasno trženje: **Marjana Pihler (02) 749-34-10**
 Sprejem oglasov po e-mailu: **nabiralnik@radio-tednik.si**
Marketing: **Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)**
Internet: **www.tednik.si, www.radio-ptuj.si**
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Ukrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
Cena izvoda v torek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. **Celoletna naročnina:** 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
 Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
 Več informacij o gostinski verigi Mediabar na **www.mediabar.si**.

? KOMPLOT - zarota, NOEMA - bistvo dojetja predmeta po Husserlu, RESPIRACIJA - dihanje

Zeleni nasvet

Ali zastiranje tal pomaga pri zgodnjih setvah?

Trenutno je dovolj toplo tudi za prve setve na prosto. Mnogi menijo, da je prekrivanje posevkov s kopensko dovolj, da bodo setve uspele. Prekrivanje zemlje, da se prekine rast plevelov, pa ima pri nas nasprotnike in zagovornike. Zagovorniki se sprašujejo, ali je bolje folija ali naravna zastirka, kdaj prekriti, koliko prekriti ..., zato pogledjmo, kaj zastirke v resnici prinašajo našim rastlinam.

Agrokoprena tal ne segreva

Verjetno vas je naslov presenetil, a dejstvo je, da agrokoprena ni odeja, s katero segrejemo tla. Saj tudi odeja nas ne segreva, mi segrevamo s svojim telesom zrak, odeja pa topel zrak zadrži v okolici našega telesa. In prav enako je pri agrokopreni. Sonce čez dan segreje zrak, ki naj bi ga agrokoprena toplega obdržala čez noč, ko je hladno. Ta zadeva je res učinkovita jeseni, ko je ogreta tudi zemlja, zdaj, ko je zemlja mrzla, pa ni. Prav tako sončni žarki še niso tako topli, kot menimo. Nisem pa rekla, da agrokoprena nima svoje vrednosti pri setvah. Učinkovito zadržuje vlago v zemlji ter odvrača ptiče in mačke od naših setev. Vendar je temperatura zemlje zaradi ni višja morda za stopinjo ali dve.

Zato raje počakajte s setvami korenčka in peteršilja še za nekaj časa. Obe vrtnini uspešno kalita šele, ko ima zemlja vsaj 8 oC, zdaj jih še nima. V rastlinjaku to seveda ne velja. Tam posejete obe vrtnini ter čim prej še redkvice, solato, grah, bob, rukolo in azijske listnate rastline. Na prostem pa velja, da pri tej ogretosti zemlje korenček in peteršilj kalita skoraj 30 dni, pri tem pa se zgodi marsikaj, kar setev uniči. Lahko pa sejete prve solate, redkvice, rukolo, te setve bodo z nekaj sreče že uspele. Sama tudi še ne bi sadila krompirja, razen če je že močno nakaljen. V tem primeru pa ga posadite plitvo, tam je nekaj topleje, prekrijte pa z dvojno plastjo agrokoprene.

Pomen zastiranja tal

Zdaj pa še odgovor na drugo vprašanje. Najpomembnejša funkcija zastiranja tal ni preprečevanje rasti plevelov. Čeprav seveda pride prav. Za zdravje naših rastlin najpomembnejša funkcija prekritih tal je skrb za zemljo. Zastirka poskrbi, da zemlje ne bičata dež in veter, da nanjo ne pripeka sonce. Tako ostaja ves čas rahla, zračna in s tem odlično okolje za korenine vrtnin in seveda v prvi vrsti mikroorganizmov. Zasenčena zemlja je seveda hladnejša. Ne najmanj

Folija je v rastlinjaku zaželeno, svetujem pa uporabo biorazgradljive folije.

pomembna lastnost zastirke pa je tudi preprečevanje izhlapevanja vode. Tako porabimo manj vode za namakanje, rastline pa je imajo vseeno dovolj.

A mnogi sploh ne pomislijo na to, da se prekrita zemlja počasneje ogreva in seveda tudi počasneje ohlaja. Zato zdaj, spomladi, zastirke še ne uporabljajte. Naj se zemlja segreje vsaj na 15 oC. Pa še takrat prekrijte tla sredi dneva, ko bo najbolj toplo. Poleti pa se seveda počasneje ohlaja, če je prekrita. Zato zastirko namestite med rastline zgodaj zjutraj, ko je najhladnejša.

Naravne zastirke ali folija?

Kljub pomislekom nekaterih folija ne škodi vrtninam ali zemlji. Seveda pa za tiste, ki znajo gledati širše, pomeni uporaba folije onesnaževanje okolja. Ob nastanku folije kakor ob njenem uničenju nastajajo ali se porabljajo snovi, škodljive za naravo.

Ne smemo pa pozabiti, da danes že obstajajo biorazgradljive folije. Tudi za vrtničarje jih ima na razpolago Kmetijska zadruga Ptuj. V rastlinjaku bi jo zagotovo uporabila. Mogoče je od nje boljše samo ovčja volna. A ta ni vsakomur dostopna. Folija ima, vsaj v rastlinjaku, eno odlično lastnost. Preprečuje

Zmagovalec med zastirkami je ovčja volna.

izhlapevanje vode. S tem pa je v zraku tudi manj zračne vlage, ki pa je osnovni pogoj za razvoj bolezni. Naravne zastirke se tudi same navlažijo, zato ne preprečujejo visoke zračne vlage. Glede biorazgradljive folije pa naj vam dam še en nasvet. Vedno jo polagajte čim bolj zgodaj zjutraj. Se namreč razteguje in v toplem delu dneva je polaganje težje, predvsem pa se preveč raztegne, potem pa plapolava v vetru.

Naravne zastirke pa imajo veliko drugih prednosti. Imamo jih doma, na svojem vrtu, kar je najbolj poceni. Hkrati pomenijo tudi dobrodošel vnos organske snovi. Včasih je kljub uporabi organskih gnojil manjka. Gre namreč za to, da manjka trajnega humusa, vlaknin, te pa vplivajo najugodnejše na kakovost tal. Uporabo naravnih zastirk vsekakor priporočam vsem, ki uporabljajo kupljena organska gnojila, ki jim po domače rečemo briketi.

Naravne zastirke so lahko suhe – slama ali seno, sveže, kot je pokošena trava z vrta ali celo ovčja volna in njen izdelek agroflic. Slama ima velik pomen spomladi in jeseni, ko je hladno. Sonce čez dan segreje zrak v slami, ponoči pa se le-ta ohlaja in greje rastline. Poleti pa so sveže pokošene rastline primernejše, saj dodatno hladijo tla, obenem rastline tudi rahlo pognojijo. Hranila so že v sokovih

Zastiranje tal s slamo je izredno primerno spomladi in jeseni.

Domača lekarna

Divje vijolice za krepkejše zdravje

Foto: Pixabay

Te drobne omamno dišeče cvetke otroci navadno podarjajo mamam za materinski dan. Vendar še zdaleč niso samo za okras, temveč so odlične tudi v zdravilstvu in kulinariki. Preverite.

Divje vijolice, ki jih najdemo na travnikih, obronkih gozdov in ob živih mejah, so pogosto veljale za plevel, a ta rastlina s čudovitimi cvetovi pomaga pri različnih zdravstvenih težavah. Zdravilne lastnosti so znane že več stoletij. Zaradi njihovega protivnetnega delovanja, sposobnosti uničevanja glivic in razkužilnih učinkov so cenjene tudi v tradicionalnem zdravilstvu. Vijolice lahko blažijo glavobole, spomladi pa so koristne za razstrupljanje telesa, saj spodbujajo delovanje limfnih žlez.

Razstruplja in krepi

Medtem ko drobne vijolice razstrupljajo telo, tudi krepijo imunski sistem. Znane so kot naravno zdravilo zoper boleče grlo in prehlad. Uporabljate pa jih lahko tudi za zdravljenje aken, ekcema, luskavice, vnetja sečil, razjed in krčnih žil. Zdravilni učinki so povezani s številnimi vitamini, minerali in antioksidanti, ki jih najdemo v rastlini; še posebej je bogata z vitamini A in C.

Sirup proti kašlju

Divje vijolice spadajo med rastline, iz katerih lahko že v začetku pomladi naredimo zelo učinkovit sirup proti kašlju, ki ga bomo uporabljali vse leto in bo pomagal tudi pri odpravljanju drugih težav z dihalni. Za pripravo boste potrebovali dve polni skodelici cvetov divje vijolice. Eno skodelico cvetov stresite v čist steklen kozarec in jih prelijte s pol litra vrele vode. Pustite, da se namakajo 24 ur. Tekočino nato odcedite, še enkrat prevrte in dodajte drugo skodelico cvetov, ki jih prav tako namakajte 24 ur. Ponovno odcedite, dodajte sok ene limone in 400 gramov medu. Postavite na ogenj in segrevajte do vretja. Nato odstavite in prelijte v čiste kozarce.

Čaj iz divjih vijolic

Pripravite zdravilen in aromatičen čaj, ki vam bo v pomoč pri številnih zdravstvenih težavah. Svetujemo vam, da uporabite posušene cvetove in liste, saj bo čaj tako intenzivnejši, nič pa ne bo narobe, če uporabite sveže. Na en čajnik, katerega volumen je po navadi okoli liter in pol, uporabite od tri do šest majhnih, a zvrhanih žličk cvetov. Blagodejni zdravilni učinek vas bo zagotovo navdušil, nič manj navdušujoča pa ni modrikasto vijoličasta barva napitka. Čaj lahko uporabite tudi za pripravo obkladkov, ki pomagajo pri glavobolih in migrenah, pa tudi za izpiranje aknaste kože ter odpravljanje težav s kožnimi ekcemi in luskavico.

Zoran Franc

Še nekaj nasvetov

Spomladi zastirko polagamo na tanko in sredi dneva, ko sonce najbolj greje zemljo. Poleti je obratno, polagamo jo zjutraj na ohlajena tla. Ko je suho in vroče, je lahko bolj debela, vendar ne pretiravajte, ker ni potrebe. Preprečuje izhlapevanje, kar je dobrodošlo v suši. Vsekakor pa je treba zastirko odstraniti, ko je vode preveč, tudi folijo, da se zemlja osuši. Polži se res nabirajo pod slamo in folijo, zato v primeru, da so z njimi težave, tla najprej prekrijte z ostanki bezga (listi in cvetovi), gozdne praproti ali zlate rozge. Tudi kremenovi peski bodo pomagali. Po drugi strani pa zastirka ne pomeni, da je polžev več, najdemo pa jih lažje. Ne bo pa jih seveda manj. Vemo pa tudi, kje jih iskati. Pod svežo zastirko polžev ni.

Zastirka ima veliko več prednosti kakor slabosti, tudi stroška ne predstavlja, če uporabljamo doma pokošeno travo. Sodi k ukrepom, s katerimi pomagamo rastlinam, da ostanejo zdrave.

Miša Pušenjak

Foto: Pixabay

Krema za obraz

Za pripravo te izjemno negovalne kreme potrebujete 150 gramov cvetov divjih vijolic, vodo, 20 ml ricinusovega olja in 40 gramov karitejevega masla. Cvetove prelijte z vročo vodo, a je uporabite le toliko, da jih prekrije. Pokrijte in pustite stati vsaj šest ur. Medtem zmešajte ricinusovo olje in maslo. Najbolje bo, da ju segrejete nad paro, da se sestavini povežeta v tekočo mešanico. Odcedite vodo, v kateri so se namakali cvetovi, ter deciliter tekočine dodajte mešanici karitejevega masla in ricinusovega olja. Tekočino dodajte, dokler ne dosežete zelene gostote.

Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž • Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo – 9. sezona

Lep večer slovenske pesmi in glasbe

V Kulturni dvorani Ormož so 21. marca peli mladi pevci iz osnovnih šol občin: Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Na oder je v 24 nastopih stopilo 27 pevk in pevcev iz petih osnovnih šol. Tudi na tem večeru slovenske pesmi so prevladovale pevke, pevca sta bila samo dva. Občinstvo je vsak nastop nagradilo z velikim aplavzom.

Nastopi so bili ubrani, mladi pevci so se izjemno potrudili, v svoj nastop vložili največ, kar se je dalo. Videlo se je, da so se na vsaki šoli posebej na predizbor temeljito pripravili, kar gre zahvala tako mentorjem kot učiteljem in staršem. Prav tako pa občinam, ki s podporo projektu, pomagajo odpirati vrata pevskim talentom v širši prostor in na večje odre.

Letošnji nastopi so tudi mnogo bolj sproščeni; s pogovorom za mizo in sede na stolih tudi največja trema v veliki meri izgine. Za to se še posebej trudi voditelj Dalibor Bedenik v vlogi gostujočega v improviziranem razredu. V deveti sezoni projekta se je spremenil tudi sistem razglasitve zmagovalcev. Njihova imena Radio Ptuj objavi dan po nastopu v oddaji Mozaik Podravja. Še isti večer pa so na Facebook profilu Radia Ptuj na ogled tudi odlomki nastopov mladih pevcev. 22. marca so se napredovanja v polfinale razveselili: Valentina Krničar (mlajša kategorija) in Lana

Sponzorji so bili: Občina Ormož, Občina Sveti Tomaž, Občina Središče ob Dravi, IT-rešitve H BIT, Silkem, Robert Jakl, Marjan Kupčič, SmonEl, Vivapen in Szas.

Meznarič (starejša kategorija) iz OŠ Središče ob Dravi, Mia Viher (mlajša kategorija) in Larisa Hebar (starejša kategorija) iz OŠ Ivanjkovci, Nela Senica (mlajša kategorija) in Diana Dovečar (starejša kategorija) iz OŠ Velika Nedelja, Zala Hebar (mlajša kategorija) in Glorija Vočanec (starejša kategorija) iz OŠ Sveti Tomaž ter Teja Vaupotič (mlajša kategorija) in Elena Hudin, Meta Kociper in Neža Kralj (starejša kategorija) iz OŠ Ormož.

Vsi nastopajoči so za nagrado prejeli nalivna peresa Vivapen. Zmagovalca 9. sezone pa tudi letos čaka lastna pesem, darilo Szasa. Finalna prireditev bo 2. septembra.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Iz OŠ Središče so nastopili: Nina Smontara, 4. r., pesem Prste stran (Nina Pušlar), Valentina Krničar, 3. r., pesem Zate dovolj (Nika Zorjan), Brina Zajdela, 3. r., pesem Ne bodi kot drugi (Ditka), Katarina Sok Novak, 3. r., pesem Tople oči (Nina Pušlar), Lina Jurkovič, 3. r., pesem Dobro jutro, življenje (Alya), in Marina Maher Balog, 3. r., pesem Največ (Klara Jazbec) v mlajši kategoriji, v starejši Lana Meznarič, 6. r., pesem Bodi z mano do konca (Tinkara Kovač).

Foto: Črtomir Goznik

Valentina Krničar, 3. r., OŠ Središče ob Dravi, pesem Zate dovolj (Nika Zorjan), zmagovalka v mlajši kategoriji: „To je bil moj drugi nastop v tem projektu, prvič pa sem se uvrstila v polfinale, kar kaže na to, da sem dobro zapela. Zelo sem vesela. Pri skladbi sta me pritegnili glasba in besedilo. Rada imam pesmi Nike Zorjan. Dobro želim zapeti tudi v polfinalu.“

Foto: Črtomir Goznik

Lana Meznarič, 6. r., OŠ Središče ob Dravi, pesem Bodi z mano do konca (Tinkara Kovač), zmagovalka v starejši kategoriji: „Zelo veliko mi pomeni, da sem se uvrstila v polfinale. S svojim nastopom sem zadovoljna. To je moj prvi polfinale, sicer pa v tem projektu sodelujem drugič. Rada imam pesmi Nine Pušlar, Adele, Eve Boto. Tudi v nadaljevanju tekmovanja upam na najboljšo.“

Foto: Črtomir Goznik

Iz OŠ Ivanjkovci so nastopile: Mia Viher, 4. a, Kekčeva pesem, in Teja Kranjc, 4. a, pesem Lučke (BQL in Polkaholiki) v mlajši kategoriji, v starejši pa Mija Majhenič, 6. a, pesem Milijon in ena (Klara Jazbec), in Larisa Hebar, 6. a, pesem Bodi z mano do konca (Tinkara Kovač) v starejši kategoriji.

Foto: Črtomir Goznik

Mia Viher, 4. a, OŠ Ivanjkovci, Kekčeva pesem, zmagovalka v mlajši kategoriji: „Sploh nisem pričakovala, da mi bo uspelo že na mojem prvem nastopu na tem odru. Videla sem objavo in se odločila, da bom tudi sama zapela. Doma so me podprli. Rada imam skupino BQL in Polkaholike, ker imajo zelo dobro glasbo.“

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z Občino Destrnik, Občino Trnovska vas in Osnovno šolo Destrnik-Trnovska vas vabi na prireditve

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Destrnik-Trnovska vas.

Vidimo se v sredo, 29. marca, ob 18. uri v Večnamenski dvorani Trnovska vas.

Projekt podpirata Občina Destrnik in Občina Trnovska vas.

h.BIT
IT rešitve

SILKEM

VIVAPEN

Štajerski **TEDNIK**

RADIO **PTUJ**

SAZAS

Foto: Črtomir Goznik

Larisa Hebar, 6. a, OŠ Ivanjkovci, pesem Bodi z mano do konca (Tinkara Kovač), zmagovalka v mlajši kategoriji: „Zelo lepo je bilo. Malo sem imela treme, ker je bilo veliko obiskovalcev. Letos sem nastopila že tretjič. S svojim nastopom sem zadovoljna. Rada poslušam tudi narodno-zabavno glasbo. Letos si želim nastopiti tudi v finalu.“

Foto: Črtomir Goznik

Nela Senica, 4. a, OŠ Velika Nedelja, pesem Tople oči (Nina Pušlar), zmagovalka v mlajši kategoriji: „Zelo sem vesela, nisem pričakovala, da se bom uvrstila v polfinale. To je moj prvi polfinale, sodelujem pa že tretje leto. Pesem sem izbrala skupaj s starši. Všeč so mi tudi BQL in Polkaholiki, ker imajo dobre skladbe in videospote.“

Foto: Črtomir Goznik

Diana Dovečar, 8. b, OŠ Velika Nedelja, pesem Za božič kot otrok, zmagovalka v starejši kategoriji: „Za nastop sem veliko vadila, pa tudi veliko treme sem imela, a je izginila takoj, ko sem začela peti. S svojim nastopom sem zadovoljna. Sodelujem že od drugega razreda. Gre za zelo dober projekt, ki odpira vrata mladim pevskim talentom.“

Foto: Črtomir Goznik

Iz OŠ Velika Nedelja so nastopile: Lucija Fekonja, 2. a, pesem Ženska (Rebeka Dremelj in BePop), in Nela Senica, 4. a, pesem Tople oči (Nina Pušlar) v mlajši kategoriji, v starejši Diana Dovečar, 8. b, pesem Za božič kot otrok (Eva Boto).

Foto: Črtomir Goznik

Zala Hebar, 4. r., OŠ Sveti Tomaž, pesem Srajca (Papir), zmagovalka v mlajši kategoriji: „Lepo je bilo kljub tremi, ki sem jo imela. Letos sodelujem prvič. S projektom sem se seznanila lani, ko sem se tudi odločila, da bom zapela tudi sama. Uspelo mi je, sem polfinalistka, zelo sem vesela. Upam, da bom uspešna tudi v nadaljevanju projekta.“

Foto: Črtomir Goznik

Glorija Vočanec, 8. r., OŠ Sveti Tomaž, avtorska skladba Živi življenje, zmagovalka v starejši kategoriji: „Odlično je bilo. To je bil že moj peti nastop v tem projektu, polfinale pa je drugi. Predstavila sem se s svojo pesmijo. Želim si, da bi z njo uspela, da bi bila pri poslušalcih dobro sprejeta. Delam pa že na drugi svoji pesmi. Želim jih tudi posneti.“

Foto: Črtomir Goznik

Teja Vaupotič, 5. r., OŠ Ormož, pesem Največ (Klara Jazbec), zmagovalka v mlajši kategoriji: „Letos sem nastopila tretjič, v polfinale pa sem se uvrstila prvič. Nisem pričakovala, da mi bo uspelo, vztrajnost se plača. Rada imam vesele, poskočne pesmi. V polfinalu pa si želim čim bolj dobro zapeti.“

Foto: Črtomir Goznik

Iz OŠ Sveti Tomaž so nastopile: Neja Feuš, 2. r, pesem Za Slovenijo živim (Nuša Derenda), Maja Munda, 3. r., pesem Tvoje ime, Slovenija (Mjav), Zala Hebar, 4. r., pesem Srajca (Papir), in Sara Viher, 5. r., pesem Tople oči (Nina Pušlar) v mlajši kategoriji, v starejši Glorija Vočanec, 8. r., avtorska skladba Živi življenje.

Foto: Črtomir Goznik

Meta Kociper, Neža Kralj in Elena Hudin, 9. r., OŠ Ormož, pesem Mamma mia v slovenskem prevodu (Abba), zmagovalka v starejši kategoriji.

Meta Kociper: „Z našim nastopom sem zelo zadovoljna, ponosna, da smo se uvrstile v polfinale, še posebej, ker je to prvič zame. Druži nas veselje do petja. Pesem, ki smo jo zapele, je v angleškem jeziku. Treba jo je bilo prevesti in tega sem se lotila kar jaz. Obiskujem solo petje. Zelo me veselijo pevska tekmovanja, ki se jih bom tudi v prihodnje udeleževala.“

Neža Kralj: „Vesela sem, da smo se odločile, da zapojemo skupaj, saj smo dobre prijateljice. Zelo me je osrečila novica, da smo se uvrstile v polfinale, saj smo si to želele. V projektu Otroci pojejo je to moj zadnji nastop, vesela sem, da sem ga izvedla z Meto in Eleno. S petjem želim nadaljevati. Z bratom ustvarjavo lastno glasbo.“

Elena Hudin: „Tudi jaz v projektu Otroci pojejo sodelujem zadnjič, zelo sem zadovoljna, da sem nastopila skupaj s prijateljicama, da smo uspešno zapele. Pesem Mamma Mia je vsem trem zelo všeč. V prostem času obiskujem solo petje. Imam že eno svojo avtorsko pesem, na katero sem zelo ponosna. S petjem želim nadaljevati tudi v prihodnje.“

9. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Sponsorji prireditve

h·BIT IT rešitve

SILKEM

UVApen

SAZAS

RADIOPTUJ

Štajerski TEDNIK

SmonEL
www.smonel.com

ELEKTRO STORITVE
AVTOMATIZACIJA
SONČNE ELEKTRARNE

● ● ●

**RAZVOJ
MONTAŽA
VZDRŽEVANJE
SERVIS**

Vzdrževanje industrijskih in poslovnih objektov.

Servis, nadgradnja in obnova industrijskih strojev.

Montaža in vzdrževanje sončnih elektrarn

Avtomatizacija, servis in vzdrževanje rastlinjakov.

RAZVOJ ELEKTRONSKIH IN INDUSTRIJSKIH KOMPONENT

www.smonel.com | info@smonel.com

SmonEL d.o.o. Tel.: 0599 36 795

54. Festival Narodno abavne lasbe Ptuj 2023

1. septembra 2023

Foto: Črtomir Goznik

Iz OŠ Ormož so nastopili: Svit Ivanuša, 5. r., pesem Zemlja pleše (Avia band), Teja Vaupotič, 5. r., pesem Največ (Klara Jazbec), ter Larisa Kocjan in Daša Gregur, 4. r., pesem Čebelar (Lojze Slak) v mlajši kategoriji, v starejši pa Taj Munda, 6. r., pesem Slavček, lastna spremljava na frajtonarici, ter Elena Hudin, Meta Kociper in Neža Kralj, 9. r., pesem Mamma Mia v slovenskem prevodu (Abba).

Cirkulane • Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo – 9. sezona

Za lepe zgodbe na glasbenem področju

V pomladno okrašeni večnamenski kulturni dvorani Cirkulane so 22. marca zapeli pevski talenti OŠ Cirkulane-Zavrč, lokacija Cirkulane. Predstavilo se je 11 pevk in en pevec, tokrat le v mlajši kategoriji. V večini so zapeli zabavne skladbe, občinstvo pa so razveselili tudi z narodno-zabavno glasbo, legendarno Čebelar Lojzeta Slaka in Saše Avsenika. Ena bolha za pomoč. Občina Cirkulane oz. OŠ Cirkulane-Zavrč v projektu Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo uspešno sodeluje od vsega začetka. Doslej je imela že dva zmagovalca.

Sponsorji so bili: Občina Cirkulane, IT-rešitve H BIT, Silkem, GT Gorsko, MONTAMONT Fric Stanko, Mirko Letonja, EMG, Vivapen in Sazas.

Županja Antonija Žumbar je prepričana, da se bo po prihodu novega glasbenega pedagoga Marka Horvata v Cirkulane spet veliko pelo. Nekaj let se ni tako pelo, kot bi se lahko. Sicer pa je pevska tradicija v Cirkulane že zelo stara. Zahvalila se je vsem, ki skrbijo oz. izvajajo projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo v prepričanju, da se bodo v Cirkulane v prihodnje spletle še kakšne lepe zgodbe na glasbenem področju. Čeprav so bili Cirkulančani prvi zmagovalci tega projekta, je bolj kot zmaga pomembno sodelovati in peti s srcem, to, s čimer osrečuješ druge, s tem pa pokazati dar, ki ti je bil dan, in ga ne skrivati zase. Vsem je zaželela lep večer, veliko užitkov ob petju nove generacije mladih pevcev.

V Cirkulane so doma čudoviti pevci, čudovito so odpeli vse pesmi, je ponosna ravnateljica OŠ

Foto: Črtomir Goznik

Eva Hameršak, 4. a, OŠ Cirkulane-Zavrč, lokacija Cirkulane, pesem 1000 let (Maraaya), zmagovalka v mlajši kategoriji: „To je bil moj prvi nastop v projektu Otroci pojejo, za nastop sem se sama odločila, tudi pesem sem si sama izbrala. Nisem pričakovala, da se bom uvrstila v polfinale, od veselja sem jokala. Tudi moja starša sta nadvse vesela, presenečena sta bila tako kot jaz. Rada pojem pesmi Maraaye. Tudi v polfinalu si želim čim bolj zapeti.“

Cirkulane-Zavrč Suzana Petek. Zanj so prav vsi zmagovalci. Kdor poje, zlo ne misli, glasba je tista, ki nas povezuje. „To smo danes videli in tudi slišali. Hvala županji

Foto: Črtomir Goznik

Nastopili so: Tinkara Kranjc, 2. a, pesem 1000 let (Maraaya), Kaja Vilčnik, 2. a, pesem Poljubi me za božič (Nika Zorjan), Maruša Hvalec, 3. a, pesem Dan ljubezni (Pepel in kri), Eva Štumberger, 3. a, pesem Lučke (BQL in Polkaholiki), Lara Rejc, 4. a, pesem Milijon in ena (Klara Jazbec), Eva Hameršak, 4. a, pesem 1000 let (Maraaya), Neža Tolič, 5. a, pesem Ena bolha za pomoč (Saša Avsenik), Zoja Štumberger, 5. a, pesem Čebelar (Lojze Slak), Lara Glavica, 5. a, pesem 1000 let (Maraaya), Žan Luka Kokot, 5. a, pesem Ona sanja Pariz (Dejan Vunjak), Lena Leskovar, 5. a, pesem Ženska (Rebeka Dremelj in BePop), in Isabella Ban, 5. a, pesem V Ljubljano (Marjana Deržaj).

občine Cirkulane Antoniji Žumbar, da je finančno podprla ta projekt, družbi Radio-Tednik Ptuj, da ta projekt pelje še naprej, in glasbenemu pedagogu Marku Horva-

tu, ki je učence tudi pripravil na to lepo prireditev. Hvala pa tudi vsem pevcem za ta lep večer,“ je še povedala.

V polfinalu se je uvrstila Eva Ha-

meršak, ki je zapela pesem 1000 let. Tudi letos bodo polfinalni nastopi potekali v trgovskih centrih v Celju, Mariboru in na Ptuj. Najboljša v mlajši in starejši kategoriji

tudi letos čaka lastna skladba. Na vseh predizborih nastopajoči za nagrado prejmejo nalivna peresa Vivapen.

MG

9. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Sponsorji prireditve

h•BIT IT rešitve

SILKEM

SAZAS

VIVAPEN

Štajerski **TEDNIK** RADIO **PTUJ**

www.otrocipojejo.si

9. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

S projektom se ponovno vračamo na šole in s tem na šolske prireditve. Dan po prireditvi bomo na Facebook in YouTube profilih Radia Ptuj objavili kratke izseke nastopov, na koncu posnetka bodo objavljeni tudi zmagovalci.

EMG

Z VAMI 20 LET

elektroinstalacije in montaža

Gruškovec 84a, 2282 Cirkulane

T: +386 2 795 23 20
www.emg.si · info@emg.si

MONTAMONT

Montaža, demontaža in elektroinstalacije

MONTAMONT

Fric Stanko s.p.

Medribnik 9, 2282 Cirkulane

Tel: +386 31 521 439

E-Mail: fricstanko@hotmail.com

Podravje • Iz studia Radia Ptuj

Studio Radia Ptuj obiskali Modrijani in Tilen Lotrič

V studiu Radia Ptuj zmeraj z veseljem gostimo glasbene goste, ki našim poslušalcev tudi s petjem v živo polepšajo dan. V preteklem tednu je ekipa Štajerske budilke gostila Modrijane in Tilna Lotriča.

Modrijane sta v studiu zastopala Rok in Franjo, pridružil se jim je tudi Silvo Pliberšek.

Predstavili so turnejo Modrijani osebno, ki jo pripravljajo že tretje leto, turnejo po celi Sloveniji pa so zaključili minuli konec tedna v Ormožu.

Kot pravijo, gre za izjemno lep, čustven dogodek in kot izjemno čast si Modrijani štejejo, da je z njimi na odru tudi Elda Viler. Predstavili so tudi podrobnosti sodelovanja s Silvom Pliberškom in skladbo Oj zemljica, ki marsikomu s svojim besedilom seže do srca.

Tudi tokrat brez igrice 'beerpong' ni šlo, v kateri so se fantje soočili z zanimivimi vprašanji. Ob tem je Rok predstavil še svoj poseben recept za golaž, pogovor pa je zaznamovala obilica dobre volje, smeha in zabave.

Četrtkovo jutro pa je v Štajerski budilki popestril Tilen Lotrič, ki je vse navdušil s svojo pozitivno energijo. Beerpong mu je bil naklonjen, saj se je uspešno izognil vprašanjem, ki so se skrivala pod lončki, predstavil pa je svojo novo skladbo Življenje se piše z veliko. Po dolgem času je Tilen namreč spet izdal novo pesem, ki jo je posvetil svoji pred kratkim preminuli mami. Pesem govori o ljubezni med vsemi ljudmi, ne glede na starost, spol ali raso. Fantje so spregovorili tudi o poletni sezoni, ki bo očitno za Tilna zelo pestra, čaka ga veliko nastopov, ki se jih že zelo veseli. Odpravil se bo tudi na glasbena festivala na Korčulo in Ohrid, poleti bo izdal še eno novo skladbo, konec leta pa namerava izdati tudi svoj prvi album.

ns Modrijani v studiu Radia Ptuj

Foto: arhiv Radia Ptuj

Tilen Lotrič

Foto: arhiv Radia Ptuj

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

	7			4	3			1
2					8			5
	3			9				4
7								1
		4		2		8		
	1							9
	8			3				9
3			7					8
1			8	5				3

		9	8					2	
				1	3	8			
			1	2					7
2					4			3	
				3		7			
			7		1				5
7						5	8		
				4	2	3			
	5						4	9	

Od torca do torca

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	☺	€€	★ ★ ★
Bik	♥♥♥	☺☺	€€€	★
Dvojčka	♥	☺☺☺	€	★ ★
Rak	♥♥♥	☺☺	€€	★
Lev	♥	☺☺☺☺	€	★ ★ ★
Devica	♥♥♥	☺☺	€	★ ★ ★
Tehtnica	♥♥	☺	€€	★ ★
Škorpion	♥♥	☺☺☺	€€	★
Strelec	♥	☺☺	€€€	★ ★
Kozorog	♥♥♥	☺☺	€€	★
Vodnar	♥	☺☺☺	€	★ ★ ★
Ribi	♥♥	☺☺	€€€	★ ★

Sestavi: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 28. marca do 3. aprila 2023)

1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: CG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnatu podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 3. aprila. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja Bukvica, knjigarna in papirnica. Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je:

Maruša Hvalec, 2282 Cirkulane.

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Nagrado podarja

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN PRIDOBITE NAGRADO

Niste naročnik Štajerskega tednika, a bi to radi postali?
Potem je sedaj pravi čas, saj smo za vas pripravili privlačno nagrado.

Vsi, ki se boste v času trajanja akcije naročili na Štajerski tednik,
boste prejeli:

- zložljivo vrtno žago
- škarje za rezanje
- cvetlični lonec
- rokavice
- male grablje
- malo lopatko
- ročno pršilko
- zalivalko z razpršilom
- semena, čebulice in dišavnice

Fotografije so simbolične

ŽIVEX
Vse za zunanjo ureditev
**Štajerski
TEDNIK**

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____ E-naslov: _____

Datum naročila: _____ Podpis: _____

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

Radio Tednik Ptuj
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica

Nagrado lahko prevzamete v trgovini Živex (Mariborska cesta 3, Ptuj).
Pogoj za prevzem nagrade je potrdilo, ki vam ga bomo priporočeno poslali po pošti na dom.

ŽIVEX

Vse za zunanjo ureditev

Več informacij: majda.segula@radio-tednik.si, telefon 02/749 34 16.
Spletna prijava in pogoji: www.tednik.si/narocnina

Ptuj • Nespodbudni podatki o stanju prometne varnosti

Več prometnih nesreč, kolesar hudo poškodovan

Prometnovarnostne razmere v mestni občini Ptuj se še kar poslabšujejo, kažejo podatki Policije. V prvih dveh mesecih letošnjega leta je bilo 65 prometnih nesreč, lani v enakem obdobju 47, kar pomeni 34 odstotkov več, je bilo slišati na marčevski seji ptujskega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP).

Ena nesreča se je končala s hudimi telesnimi poškodbami, skupil jo je kolesar v Krčevini pri Vurbergu, ki se je spustil po klancu in zaradi neprimerne hitrosti padel. Prometnih nesreč z lahкими telesnimi poškodbami je bilo letos 11, enako lani. „Kar se tiče posledic prometnih nesreč, so te po statistiki popolnoma enake lanskim, samo število prometnih nesreč je medtem

naraslo. Še vedno je velika težava prisotnost alkohola med povzročitelji, sedem od 55 jih je vozilo pod vplivom alkohola,“ je povedal pomočnik načelnika policijske postaje Ptuj Tomislav Sledič. Poudaril je, da je problematika alkohola v cestnem prometu po covid krizi narasla, pa ne samo v Podravju, temveč povsod v Sloveniji.

Sledič je ponovno opozoril na

najranjlivejše udeležence v cestnem prometu, med njimi kolesarje. Izpostavil je, da se sezona kolesarjenja še ni niti začela in se je že zgodila nesreča kolesarja s hudimi telesnimi poškodbami. Spomnil je na varno vožnjo motoristov ter previdnost drugih voznikov, saj s prihodom toplega vremena na ceste prihajajo tudi motoristi. „Vsekakor previdnost ne bo odveč, pod-

laga je hladna, ponekod je na cesti pesek ...“

Po dekretu vlade manj opozoril in več ukrepov

Pomočnik načelnika je povedal, da po navodilu vlade kršitelje cestnoprometnih predpisov striktno kaznujejo, če so za to razlogi. „Prejšnja vlada je dala usmeritev, da lahko izrečemo polovico opozoril, polovico represivnih ukrepov. Nova vlada je dala usmeritev, da se striktno sledi cilju zakonitosti. Pri alkoholu tako ali tako ni odstopanja, ker velja za hujšo kršitev in je ni možno odnesti z opozorilom.“

Ponovno o Slovenjgoriški in Žabjaku

Člani SPVCP so na zadnji seji govorili tudi o problematiki prometne ureditve ob Slovenjgoriški cesti in v Žabjaku. Slovenjgoriško cesto bi morali s pločniki in kolesarsko stezo opremiti že v času predprejšnjega župana Štefana Čelana, a je še danes urejena le po odsekih. Prehod za pešce, ki pelje proti vrtcu, niti ne ustreza zakonskim predpisom. „Starši z otroki ob tej cesti ne upajo peščiti. Otroke raje peljejo z avtomobilom, ker to

Foto: G.T.

V treh letih umrli trije kolesarji

Na območju policijske postaje Ptuj so v minulih treh letih življenje izgubili trije kolesarji, kar je največ med postajami Policijske uprave Maribor. Prav tako so edina postaja v Sloveniji, ki so lani obravnavali smrt kolesarja. „Zato velja poziv k previdnosti na ranljive udeležence v prometu, še posebej pešce in kolesarje,“ je povedal pomočnik načelnika PP Ptuj Tomislav Sledič.

ocenjujejo za bolj varno, pa četudi gre samo za 50 metrov razdalje,“ je kritičnost situacije opisal ptujski mestni svetnik Alen Iljavec in vnovič opozoril na prometno preobremenjeno lokalno cesto skozi naselje Žabjak ter križišče, ki se priključuje na glavno Slovenjgoriško. Član SPVCP Janez Rožmarin obžaluje, da nova vlada ni sledila obljubi nekdanjega infrastrukturnega ministra Jerneja Vrtočca, da

bi se v tej etapi modernizacija Slovenjgoriške ceste podaljšala do križišča za Žabjak, ki bi ga tudi se-maforizirali. Člani omizja SPVCP so oblikovali sklep, s katerim apelirajo na lokalno skupnost in državo, da se postopki z urejanjem navedenih cest pohitrijo in da Svržnjakovo ulico v Žabjaku v prvi fazi primerno prometno opremijo vsaj do novega doma upokojencev.

Mojca Zemljarič

Foto: CG

Člani SPVCP se redno srečujejo na sejah in debatirajo o prometnovarnostni problematiki v mestu ter okolici.

Videm • O strahu ljudi in domnevno najdenih nabojih

Migranti izbirajo udobnejši stil potovanja

»S pomladnimi temperaturami se povečuje tudi število nelegalnih prehodov meje. Migranti za sabo puščajo oblačila, telefone, tudi naboji so bili že odkriti. Ljudi je strah,« je na zadnji seji videmskega sveta dejal Srečko Zavec iz Trdobojcev. Iz PU Maribor zagotavljajo, da so policisti kljub odprtju meja prisotni na obmejnem območju, glede kosov strelnega orožja pa mirijo: »Nismo zaznali kosov strelnega orožja, ki bi bili kakorkoli povezani z nedovoljenim prehajanjem državne meje.«

Število nedovoljenih prečkanj slovenske meje se je po vstopu hrvaške v schengensko območje drastično povečalo. Lani januarja in februarja so policisti zabeležili 1.091 ilegalnih prehodov južne meje, letos skoraj petkrat več, in

sicer 4.866. Močno prevladujejo državljani Afganistana, sledijo migranti iz Maroka, Rusije in Kube. Daleč največ jih policisti popišejo na območju PU Novo mesto, in sicer 3.069, ter PU Koper, 1.589. Policisti pod okriljem PU Maribor

pa so v primerjavi z lanskim letom zabeležili celo upad nelegalnih prehodov z 234 na 92.

Po vstopu Hrvaške v schengensko območje in torej dvigu mejnih zapornic na naši južni meji so migranti ubrali udobnejše poti potovanja. »Podobno kot v državah članicah EU, ki nimajo zunanjih schengenskih kopenskih mej, ocenjujemo, da so se nedovoljeni vstopi v državo delno preusmerili na uporabo javnih prevoznih sredstev. Določen manjši delež tujcev še vedno in bo najbrž tudi

Število nastanjenih prisilcev v azilnem domu v Ljubljani

	2022	2023
januar	522	440
februar	422	394
do 20. marca	356	330

Vir: Urad vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov

v prihodnje uporabljal ustaljene peš poti za prestopanje državne meje.« Sicer pa policisti večino kršitev – torej nedovoljenega vstopa v EU – odkrijejo na mednarodnih cestnih povezavah, na avtobusnih

in železniških postajah ter na počivališčih.

Da je migrantov, ki bi se skozi Haloze podali peš, manj, opažajo tudi domačini, pravi svetnik Srečko Zavec. »Sedaj migranti uporabljajo taksije, avtobuse, vozijo se z avtomobili. A še vedno je mogoče migrante ali pa vsaj anorake, nahrbtnike, ki jih pustijo za sabo,

opaziti v Veliki Varnici, kjer prečijo mejo s Hrvaško.« Dodal je, da je med ljudmi prisoten strah, še posebej ob novih najdbah, zato so hvaležni policistom za povečan nadzor. »Medtem ko smo se nekdanji ‚bali‘ policistov, smo sedaj zadovoljni z njihovo prisotnostjo, da nas varujejo.«

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Migranti čedalje več uporabljajo javni prevoz za prečkanje meje, a pešpot skozi Veliko Varnico še vedno ostaja na njihovem seznamu.

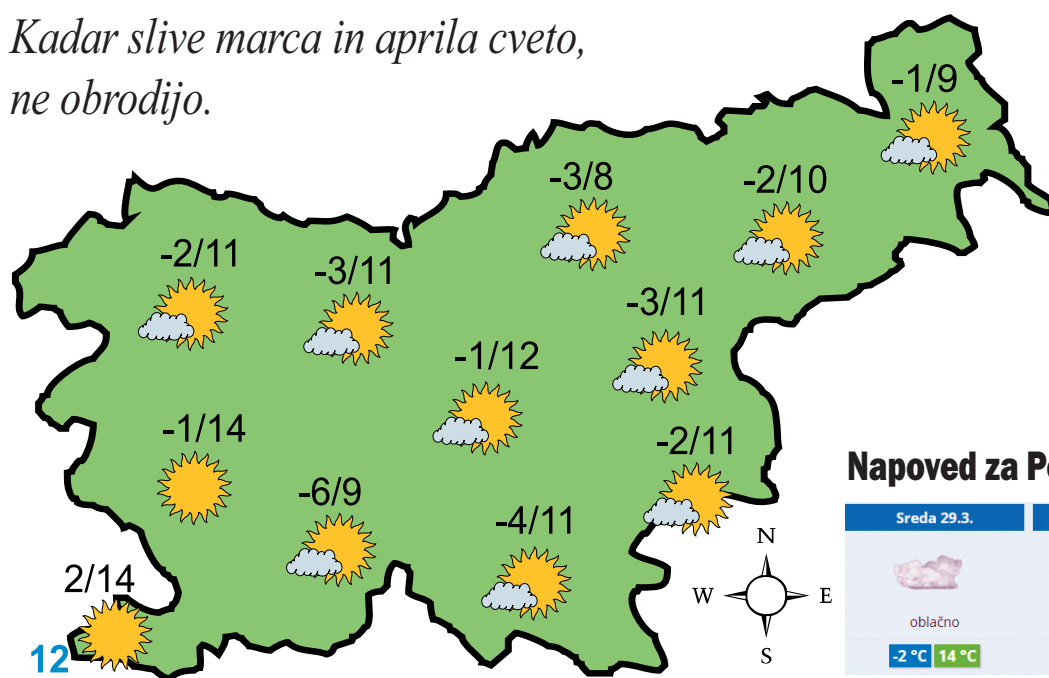
Nedovoljeni vstopi v državo na izbranih policijskih upravah

	2022	2023
PU Maribor	234	92
PU Novo mesto	261	3.069
PU Koper	559	1.589
PU Ljubljana	64	174

Vir: Policija

Rojstva: Sara Vrečar, Bišečki Vrh 18, Trnovska vas – deček Tim; Maja Heric, Babinci 29A, Ljutomer – deklica Hana; Petra Kozel – deček Jan; Valentina Čeh – deček Lan; Anja Zorko – deček Nejc; Jasna Peter – deklica Klara; Tanja Flajs – deklica Ota; Nina Zafošnik – deklica Nuša; Jasmina Rodošek – deček Tibor; Nika Turnšek Murko – deklica Sofia in deklica Stela.

Kadar slive marca in aprila cveto, ne obrodijo.

Danespovečini sončno z nekaj spremenljivimi kopaste oblačnosti, na severovzhodu ni izključena kakšna ploha. Pihal bo severozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 7 do 12, na Primorskem do 14 °C.

OBETI

V sredo bo zmerno do pretežno oblačno, zjutraj bo ponekod še možna slana. Čez dan bo zapihal jugozahodni veter. V četrtek bo pretežno oblačno. Pihal bo jugozahodnik.

Napoved za Podravje

Sreda 29.3.	Četrtek 30.3.	Petek 31.3.
oblačno	oblačno	plohe
-2 °C 14 °C	2 °C 18 °C	7 °C 18 °C

Vir: ARSO